

97-4/2018/231.

Heves Megyei Közgyűlés

Helyben

T Á J É K O Z T A T Ó

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

A Heves Megyei Önkormányzat, mint területi önkormányzat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény értelmében széles körű területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs *feladatainak ellátásában együttműködik többek között a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.* A megyei önkormányzat ezen kívül a *megye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit,* és dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról. Mindezekre tekintettel - a Heves Megyei Közgyűlés 2018. évi II. félévi ülésterve alapján - felkértem Lukács György urat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatóját, hogy adjon tájékoztatást az Igazgatóság tevékenységéről.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatója felkérésemre elkészítette és megküldte az Igazgatóság tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztatót a Megyei Fejlesztési és Nemzetközi Ügyek Bizottsága megtárgyalta és annak Közgyűlési tárgyalását egyhangúlag támogatta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága tájékoztatóját tárgyalja meg és fogadja el.

E g e r, 2018. szeptember 20.

Szabó Róbert

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Dr. Barta Viktor
Heves Megye Főjegyzője

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

A NAV Heves Megyei
Adó- és Vámigazgatósága
2017-2018. évi tevékenységének
bemutatása

Készítette:

Lukács György
igazgató

Eger, 2018. szeptember 10.

Bevezető

A magyar gazdaság versenyképességének javítása, annak fokozása a kormányzat alapvető célkitűzése, melyben az adóigazgatás rendszerének korszerűsítése, a vállalkozások adminisztrációs terheinek csökkentése meghatározó szerep jutott az elmúlt időszakban.

A fenti kihívásoknak, kormányzati elvárásoknak történő megfelelés érdekében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal az elmúlt évben megalkotta új, 2.0 stratégiai programját, melynek kiemelt törekvése a 2017-2021. közötti időszakban az adóadminisztráció csökkentése, -egyszerűsítése, az önkéntes jogkövetés támogatása.

A stratégia egyik alappillére az adóigazgatás jogszabályi környezetének megújítása, melynek eredményeként 2018. január 1-jén hatályba lépett az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban Art.), valamint az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban Air.).

Az adóigazgatás rendjét érintő újraszabályozással számos követelménynek kívánt a jogalkotó megfelelni, így pl.

- átlátható, közérthető jogszabályi háttér megteremtése,
- adózók adminisztrációs terheinek csökkentése,
- adóhatóság szolgáltató jellegének erősítése,
- eljárási határidők, jogorvoslati rendszer szabályozásának újragondolása – az ügyintézési határidő csökkentésének jegyében.

Általános tényként megállapítható, hogy az elmúlt évtizedekben jellemző, az adóigazgatás rendszerében évről-évre bekövetkező jogszabály-változások állandósultak, azonban a 2018. évben bekövetkező módosulások több szempontból mégis mérföldkőnek tekinthetők az adózás rendszerében.

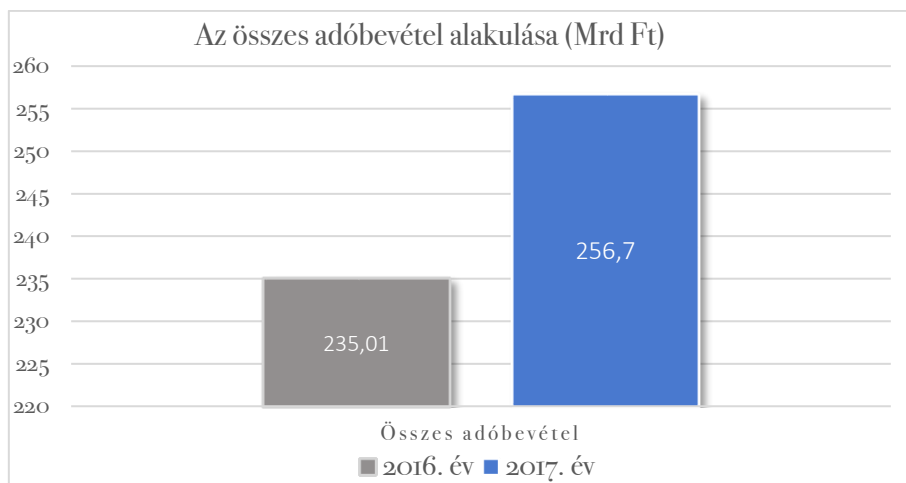
A követelményeknek történő maradéktalan megfelelés érdekében a NAV Központi Irányítása már az elmúlt év végén megkezdte a felkészülést, melyen belül igen jelentős szerep hárult az informatikai területre is, hiszen az elektronizáció, digitalizáció ma már a szakmai-feladatellátás teljes vertikumát átöleli.

A jelen beszámoló keretein belül a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága által elvégzett feladatok eredményeit mutatjuk be.

Bevételek és támogatások alakulása

A társadalmi kiadások fedezésére, a nemzeti jogszabályoknak és az európai uniós elvárásoknak megfelelően az adók, járulékok, illetékek és vámok beszedése kiemelt feladata a NAV-nak.

A Heves megyei illetékességű társas- és egyéni vállalkozások, költségvetési szervek, egyéb gazdálkodók és magánszemélyek 2017. évben összesen közel **257 milliárd Ft** adó, járulék, illeték és vám befizetést teljesítettek. Így a központi költségvetés számára 22 milliárd forinttal, **9,2 százalékkal több** bevétel képződött a megyében az egy évvel korábbihoz képest. A megyei adóalanyok 1,9 százalékkal járultak hozzá az országos bevételekhez.

Emellett a NAV által kezelt **támogatások** összege 2017-ben **154 millió forint** volt, amely pontosan megegyezik az egy évvel korábban igénybe vett támogatások összegével. Míg 2016-ban az összes támogatásnak közel a felét (46 százalékat) az agrártermelési, és az agrárfinanszírozási támogatások fedték le, addig 2017-ben – átrendeződések következtében – már a **Nemzeti agrártámogatás** teszi ki az összes támogatásnak az 52 százalékát.

A fent nevesített támogatás összege azonban csak töredéke a megyében ténylegesen igénybe vett uniós támogatásoknak, valamint a Széchenyi Terv keretében kapott beruházási támogatásoknak, melyeknek évente több 10 milliárd forint az együttes nagyságrendje.

A 2010-2013. között végrehajtott költségvetési intézkedések hatásai stabilizálták az ország pénzügyi-gazdasági helyzetét, melyek további **gazdaságösztönző intézkedések** bevezetését tették lehetővé.

Az adóbevételek alakulására továbbra is kedvező hatással volt a már korábban bevezetett **online pénztárgép** és az **Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER)** alkalmazása; a **fordított ÁFA** adózás előírása a munkaerő kölcsönzési tevékenységnél, valamint a sertések után az 5 százalékos **kedvezményes ÁFA kulcs alkalmazása** a kiskereskedelmi forgalomban is. A munkát terhelő adók, a társasági adó és ezzel párhuzamosan a kisvállalati adó kulcsának mérséklése, a KATA (kisadózók tételes adója) bevételi határának emelése, a családi adókedvezmény növelése, a családi otthonteremtési kedvezmény bevezetése 2017-ben is pozitívan hatottak a gazdasági növekedésre.

A megyei bevételek növekedéséhez hozzájárult a **szakképzési centrumok** 2015. július 1-ei, és a **tankerületi központok** 2017. január 1-i megalakulása is. Ezek az oktatási intézmények korábban még az országos hatáskörű Klebelsberg Intézményfenntartó Központ részét képezték így nem a megyénkben adóztak. Ezek a szervezeti változások az országos bevételeket nem változtatták, csak a megyei arányokat módosították.

Az alkalmazásban állók havi nettó jövedelme 7,2 százalékkal emelkedett, mely a belső fogyasztás bővülését eredményezte, s ez biztosítékul szolgál a további gazdasági növekedéshez.

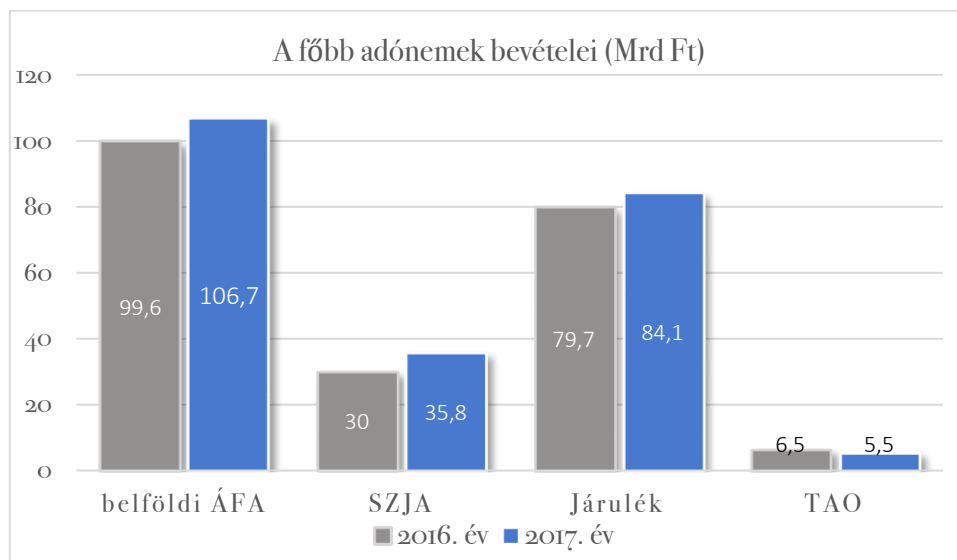
Az egyes adónemek egymáshoz viszonyított részarányát, és azok évek közötti változását alapvetően a nettó ÁFA alakulása határozza meg. A különböző gazdasági és törvényi változások hatására a **nettó ÁFA** súlya 2016-ban az előző évinél jelentősebb, **43 százalék** lett, amely 2017. évben sem változott (42 százalék). Ez az arány az előző évekhez hasonlóan számottevően meghaladja a 26 százalékos országos átlagot.

A megyei adóbevételeken belül a **foglalkoztatáshoz kötődő adó- és járulékbevételek súlya is meghatározó**, mely a vizsgált időszakokban kis eltérésekkel, közel azonos az országos átlaggal. A bevételek 17 százalékát a személyi jövedelemadó, 37 százalékát pedig a szociális hozzájárulási adó, a Tb járulék és az egészségügyi hozzájárulás együttesen képezte. Az egyéb foglalkoztatáshoz kapcsolódó bevételek 1,7 százalékos részesedése nem változott (ide soroljuk a szakképzési hozzájárulást, a rehabilitációs hozzájárulást, az egészségbiztosítási járulékot, a munkáltatói táppénz hozzájárulást, a baleseti adót, és az egyszerűsített foglalkoztatás közterhét.)

A vállalkozási tevékenységhez kötődő adók – mint a társasági adó és az egyéb egyszerűsített adózási módok – befizetéseinek részesedése a 2016. évi 4 százalékról 2017-ben 3,4 százalékra csökkent, amely azzal a jogalkotói szándékkal függ össze, ami a jövedelem típusú adókról a fogyasztási típusú adók felé tereli a hangsúlyt.

Az adóalanyok szűk rétegét érintő **tevékenységi különadók és egyéb adók** együttesen – egy az energiaszektorhoz köthető jelentős visszaigénylés következtében – 2017-ban az összes bevétel **csupán 0,7 százalékát** képezték. A **vám- és jövedéki adók** részesedése pedig 696 millió forintos csökkenést követően 2017. évben **1,2 százalékot** ért el.

Az államháztartás bevételi oldalának kiemelt adónemei vonatkozásában az alábbiak emelhetők ki.

A megyei **nettó ÁFA bevételek** 2017. évben (belföldi ÁFA, import és dohánygyártmány ÁFA) – az országos tendenciákkal megegyezően – kedvezően alakultak. Az adózók Heves megyében 2017. év során összességében az import és dohánytermékek ÁFA-jával együtt **146 931 millió forint** általános forgalmi adóhoz kapcsolódó bevételt fizettek be a költségvetésbe, ami **25,1 százalékos** bővülést jelent. A **visszaigényelt adó** összege szintén növekedést mutat, a bázisévi 31 265 millió forint **39 127 millió forint**ra emelkedett, amely szintén **25,1 százalékos növekedést mutat**, az országos 15,5 százalékos növekedéssel szemben.

Mindezek eredményeként **107 804 millió forint** nettó költségvetési bevétel realizálódott, mely 6 389 millió forinttal több a tavalyinál.

A béremelések miatti munkáltatói terhek csökkentését hivatott szolgálni az a törvényi változás mely hatására 2017. január 1-től a szociális hozzájárulási adó mértéke 27 százalékról 22 százalékra csökkent. Ez ugyan csökkenőleg hatott az adó- és járulék bevételekre, azonban ezt ellensúlyozták a végrehajtott béremelések. Így a **társadalombiztosítási bevételek** alakulása az elmúlt évben kedvező tendenciát mutatnak. Heves megyében 2017-ben a nettó társadalombiztosítási bevételek az országos növekedést kissé meghaladva **5,5 százalékkal haladják meg a 2016. évi bevételeket**. A különböző alapok a járulékok mellett a szociális hozzájárulási adóból is részesednek. 2016. júliusától és 2017. januártól két lépcsőben történt átcsoportosítás a Nyugdíj Alapból a Foglalkoztatási Alap javára, mindezek következményeként a Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető bevételek a 2016. évi 4 217 millió forintról 2017-ben 7 355 millió forintra emelkedtek, az közel 75 százalékos növekedést jelent.

A **személyi jövedelemadó** adónemre a befizetések és kiutalások egyenlegeként 2017-ben **35 845 millió forint** bevétel folyt be Heves megyében, mely az országos növekedéstől kissé nagyobb mértékben **19,4 százalékkal** haladta meg a bázis időszaki összeget.

A személyi jövedelemadó kiutalások tekintetében az előző évben **2 706 millió forint került visszautalásra** az adózók részére, ami 431 millió forinttal (18,9 százalékkal) több az előző évi értéknél. Az országos SZJA kiutalások ugyanebben az időszakban 11,9 százalékkal növekedtek.

A szociális hozzájárulási adó mértékének 2017. évi csökkenésével együtt az egészségügyi hozzájárulás mértéke is kisebb lett. A munkabéren kívüli juttatások előző évhez mért jelentős növekedésének hatására az **egészségügyi hozzájárulás** megyei bevétele **3 427 millió forintot** ért el, ami 12,3 százalékkal több mint 2016-ban.

A **vállalkozások gazdasági eredményéhez kapcsolódó adók 2017. évi 8 817 millió Ft-os** együttes összege közel 5,7 százalékkal marad el a 2016. évi teljesítményektől. A bevétel több mint 60 százaléka a társasági adóból, 24 százaléka a kisadózók tételes adójából, 8 százaléka az egyszerűsített vállalkozói adóból és 5 százaléka a kisvállalati adóból származott.

A **társasági adóbevételek 2017. évi alakulására** jelentős hatással bírt az a jogszabályi módosítás, ami **egységesen 9 százalékos adókulcs** alkalmazását írja elő az adózók számára. Korábban az 500 millió forint feletti pozitív adóalapot elérő társaságok eredményét 19 százalékos adó terhelte, ez alatt 10 százalék volt az adómérték. Az adómérték és abból következő adóelőleg összegének változása közel 6 százalékos bevétel csökkenést eredményezett 2017-ben.

A **kisadózók tételes adójának (KATA)** a népszerűsége továbbra is változatlan. 2017-ben a bevételi értékhatár, mely után nem kell 40 százalékos adót fizetni duplájára (6-ról 12 millió forintra) emelkedett, ami az adóalanyok számának jelentős bővülését vonta maga után, ezzel párhuzamosan az adónemre teljesített befizetések is növekedő tendenciát mutatnak. Mindezek eredményeként az adónemre befolyt bevétel összege **2017-ben 2 157 millió forint**, ami 656 millió forinttal (43,7 százalékkal) több mint 2016-ban.

A **kisvállalati adó (KIVA)** esetében egyszerűsödött az adóalap meghatározásának és az adóelőleg kötelezettség számításának a módja, az adó mértéke pedig 16-ról 14 százalékra mérséklődött. Enyhültek az adónem választásának és az adóalanyiság megszűnésének a feltételei is.

Mindezek eredményeként 2017-ben közel duplájára gyarapodott az adóalanyok száma, az adónemre befolyt bevétel összege pedig **437 millió forint**, ami 47,1 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóbevétel (EVA)** csökkenésének üteme változatlan. A KATA és KIVA „elszívó hatása” 2017-ben is tovább folytatódik, aminek hatására a 2017. évi adónemre befolyt bevételek 31,5 százalékkal maradnak el az egy évvel korábbitól.

Az **egyéb adókból, illetékekből 4 702 millió forint** bevétel képződött. Ezek legjelentősebb elemei a lakossági illeték, az innovációs járulék, cégautó adó. A családi otthonteremtő kedvezmény jótékony hatással bírt a hazai ingatlan piac forgalmára, mely az illeték bevételek 9,7 százalékos bővülését eredményezte Heves megyében. A **tevékenységi különadók** bevételei – egy, az energiaszektorban megjelenő kiugró kiutalás miatt – negatív nettó egyenleggel, **-1 741 millió Ft-tal** zárták a 2017-es évet.

A megye vállalkozásai 2017-ben **vám- és jövedéki adóból 2 028 millió Ft-tal** gyarapították a költségvetés bevételét, ami mindössze 40 millió forinttal marad el a 2016. évi bevétel összegétől. Ezek közel hattizedét az úgynevezett „zöld” adók, kisebb részét pedig az uniós vám, a regisztrációs adó és egyéb kapcsolódó bírság, kamat és letéti befizetések képezték. A **jövedéki termékek utáni kiutalások**, amelyek javarészt a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj mennyisége után keletkezett, meghaladta a **1,1 milliárd Ft-ot**.

Megnevezés	Pénzforgalmi egyenleg (millió Ft)		Index (%)
	2016. év	2017. év	
Általános forgalmi adó (belföldi ÁFA)	99 622	106 668	107,1%
Személyi jövedelemadó	30 011	35 845	119,4%
Társadalombiztosítási bevételek	79 741	84 155	105,5%
Egészségügyi hozzájárulás	3 053	3 427	112,3%
Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető járulék	4 217	7 355	174,4%
Egészségbiztosítási járulék	719	743	103,3%
Társasági adó	6 522	5 516	84,6%
Egyszerűsített vállalkozói adó	1 032	707	68,5%
Kisadózó vállalkozások tételes adója	1 501	2 157	143,7%
Kisvállalati adó	297	437	147,1%
Lakossági illeték	2 447	2 685	109,7%
Pénzügyi tranzakciós illeték	633	648	102,4%
Importtermék + Dohánygyártmány ÁFA	1 793	1 136	63,4%
Jövedéki adók	-907	-971	107,1%
Energiaadó + Népegészségügyi termékadó + Környezetvédelmi termékadj	1 221	1 315	107,7%
Kiemelt adó-, járulék-, vámbevételek összesen	231 902	251 823	108,6%
NAV által kezelt összes befizetés	235 085	256 737	109,2%

Heves megyében **2018. év első hat hónapjában a bevételek** a bázis időszak adatokhoz képest szintén **növekedő tendenciát mutatnak**. Az idei év tekintetében megállapítható, hogy az összességében befolyt **125 663 millió forint** bevétel **2 969 millió forinttal haladta meg a bázis időszaki** (elmúlt év 1-6 havi) **összeget**. 2018-ban a legnagyobb mértékű növekedés az előző évhez hasonlóan a nettó SZJA-bevételek tekintetében figyelhető meg, ami meghaladja a 12 százalékos mértéket, ezt követi a járulékbevételek 11,5 százalékos növekedése, ugyanakkor a nettó belföldi ÁFA bevételek közel 2 százalékos csökkenést mutatnak a kiutalások 17,5 százalékos növekedése következtében.

A NAV szolgáltató tevékenysége

Az adóigazgatás rendjének új alapokra helyezése mellett ez évben az e-ügyintézés általánossá válása is jelentős változást hozott, több vonatkozásban új alapokra helyezte az adóhatósági feladataink ellátásának módját.

Az állami adóhatóság már az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CXXII. törvény (Eüsztv.) megalkotása előtt is jelentős lépéseket tett az elektronikusan intézhető ügyek körének bővítése mellett, mely elsősorban az adóhatóság felé benyújtásra kerülő nyomtatványok körének folyamatos bővülését foglalta magában.

Az **e-ügyintézés** bevezetéséből adódó első akadályokon túl vagyunk, az adózókkal történő kapcsolattartásunk stabil, az adózók is viszonylag rövid időn belül alkalmazkodtak az új kapcsolattartási formához. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy ez az év az e-ügyintézés folyamatában csak egy „lépcsőfok”, a kapcsolattartásban a jövő évtől további jelentős változások várhatók (cégkapu általánossá válása, ebből adódóan a képviseleti rendszer megreformálása).

Tapasztalatunk szerint ez évben nagyobb kihívást a hivatali kapun történő ügyintézés jelent, az egyes közigazgatási és egyéb szervekkel a kapcsolatrendszer kialakítása fokozatosan valósult, valósul meg napjainkban is, több esetben „köztes megoldásként” e-mailen keresztül kommunikálunk.

Továbbra is jellemző, hogy a kapcsolattartás partnereinkkel vegyes képet mutat, melynek során Igazgatóságunk a megkeresések formájához minden esetben rugalmasan alkalmazkodik, és a megkereső fél igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével tartja a kapcsolatot.

Az eSZJA rendszerének 2018. évi változásai

Az elmúlt évtől a személyi jövedelemadó bevallási rendszerünk nem csak technológiáját tekintve újult meg, hanem filozófiáját tekintve is jelentős átalakuláson ment keresztül, hiszen míg korábban az volt a jellemző, hogy az adóhatóság a rendelkezésre álló kontroll-információkat utólagos ellenőrzés során hasznosította, addig most a rendelkezésre álló adatokat a magánszemélyek rendelkezésére bocsátotta, és ezzel együtt elkészítette számukra a bevallási tervezetet is.

Ettől az évtől, a 2017-es adóév tekintetében **az áfa fizetésére kötelezett adószámos magánszemélyek és a mezőgazdasági őstermelők részére is elkészítette** az adóbevallási tervezetet a NAV, melyet az adózók felhasználhattak adóbevallásuk elkészítéséhez.

Mivel tervezet – az egyéni vállalkozók kivételével – minden bevallásra kötelezett természetes személy részére készül, így a munkáltatói adó-megállapítás jogintézménye megszüntetésre került.

A 2017. adóév vonatkozásában a bevallási kötelezettség kétféle módon volt teljesíthető:

- az adóhatóság által elkészített adóbevallási tervezettel, illetve,
- 17SZJA jelű nyomtatványon történő önálló bevallás benyújtásával.

További jelentős fejlesztés eredményeként 2018-ban már az egyéni vállalkozóknak is lehetőségük volt arra, hogy az általános nyomtatványkitöltő program (ÁNYK) helyett a korszerű, letöltést nem igénylő webes kitöltő felületet (WebNYK) használják a bevallásuk elkészítéséhez.

Megyénkben 7,5 %-kal nőtt (26 326 db-ról 28 307 db-ra) a bevallási tervezetet postai megküldését igénylők száma, melyben jelentős pozitívumnak értékeljük, hogy a papír alapon benyújtott BEVTERVK bizonylatok száma ezzel párhuzamosan 25 %-kal csökkent.

A személyi jövedelemadó bevallási kötelezettség teljesítésében az adózói részvétel, közreműködés az alábbiak szerint alakult:

Együtműködési formák	16SZJA	17SZJA	Változás, db	Index, %
Webes felületen elfogadta az adóbevallási tervezetet	10575	21415	10840	202,51
Kiegészítő nyilatkozatot visszaküldte	1452	1015	-437	69,90
Ügyfélszolgálaton javított	2194	3283	1089	149,64
Önadózóként '53-as bevallást adott	47919	42649	-5270	89,00
Adózói közreműködés összesen	62140	68362	6222	110,01

Összességében megállapítható, hogy a személyi jövedelemadó bevallási kötelezettség teljesítése ebben az évben is mind az adózók, mind a NAV részéről gördülékenyen valósult meg.

Az eSZJA rendszerének fejlesztésének köszönhetően egyre több adózó használja az elektronikus kapcsolattartási módot, melynek következtében megyénkben a papír alapon benyújtott bevallások száma 31 677 db, mely az előző év ugyanezen időszakához viszonyítva 35 %-os csökkenést jelent.

Az SZJA 1+1 %-os rendelkező nyilatkozatok alakulása 2017-2018. évben

Megyénkben 2017. évben 56 178, 2018. évben pedig 51 907 magánszemély nyilatkozott személyi jövedelemadója 1+1%-ának felajánlásáról. A munkáltatói adó-megállapítás megszűnése ellenére a munkáltató továbbra is összegyűjthette a munkavállalók SZJA 1+1%-os nyilatkozatait tartalmazó borítékokat, és kísérőjegyzékkel továbbíthatta azokat a NAV-hoz. Megyénkben ezen benyújtási formában azonban nagy visszaesést tapasztaltunk, ugyanis míg 2017-ben 7 608 db, addig 2018-ban 296 db rendelkező nyilatkozat érkezett munkáltató útján. Vélhetően ez (is) okozhatta a bekövetkezett visszaesést.

A felajánlásokkal kapcsolatos legnagyobb jogszabály-változás a technikai számmal rendelkező egyházakra szóló nyilatkozatoknál történt. A 2018. rendelkező évben ezen kedvezményezettek javára tett nyilatkozatokat a NAV módosításig/visszavonásig veszi figyelembe, azaz a NAV a 2018. évben benyújtott érvényes rendelkezést a 2019. rendelkező évben is figyelembe veszi, amennyiben az adózó 2019. január 1. és 2019. május 20. között nem vonja vissza azt, vagy nem nyújt be újabb technikai számos nyilatkozatot.

Helyi iparűzési adó-bevallás kezelése

A helyi önkormányzatok és adózók adminisztrációs terheinek csökkentése jegyében született az a jogalkotói döntés, miszerint a helyi iparűzési adó bevallás és az adóelőleg-kiegészítésről szóló bevallás is a NAV-hoz kerül benyújtásra. Az adóhatóság – közvetítő szerepében – befogadó nyugtát küld a bevallást benyújtónak, illetve a bevallást elektronikusan továbbítja a megjelölt székhely, telephely szerinti önkormányzati adóhatóság részére.

További jogszabály-módosulás eredménye, hogy az állami adóhatóság ez évtől azonnal átadja az újonnan alakult cégek adatait a cég székhelye szerint illetékes helyi önkormányzat részére. Mindkét jogintézmény alapvetően informatikai adattovábbítás rendszerén belül valósul meg, ennek ellenére Igazgatóságunk a bevezetés során tapasztalt – elsősorban technikai – nehézségek megoldásában aktív szerepet vállalt, munkatársaink igyekeztek mind az adózók, mind az önkormányzatok számára a hatékony segítséget nyújtani.

A bevezetést követően számos továbbfejlesztési javaslat fogalmazódott meg mind az adózók, mind a helyi önkormányzatok részéről, amelyek elsősorban a beépített ellenőrzési algoritmusok szélesítésére irányultak.

Online Számla-adatszolgáltatás

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII törvény (Áfa tv.) 10. sz. mellékletének 2018. július 1-jével történő módosulása sok tekintetben új alapokra helyezi az adóalanyokat terhelő összesítő jelentési kötelezettség teljesítését. Az online számla-adatszolgáltatás rendszerének bevezetésének elsődleges célja a gazdaság további fehéritése, az állami adóhatóság kockázatelemzésének támogatása, de a célok között szerepel az adózói morál javulásának, a számla kiállításával kapcsolatos adminisztratív hibák csökkentésének, a számlázó-programok minőségének javítása is. Az online számla adatszolgáltatás teremti meg majd annak a lehetőségét is, hogy a NAV – egyelőre részlegesen – kitöltse a vállalkozások ÁFA-bevallásait.

Az Online Számla rendszerben történő adatszolgáltatáshoz előzetes regisztráció szükséges, mely regisztrációt a számla kibocsátására kötelezett adóalany nevében törvényes képviselője vagy az az adóhatósághoz bejelentett állandó meghatalmazottja teljesítheti.

A felkészülés jegyében a NAV 2018. év elejétől már biztosított az érintett adózók részére a tesztfelület elérését, illetve a bevezetési határidőt megelőzően már lehetőségük volt az adózóknak a regisztrációjuk elvégzésére, majd a rendszer indulásakor az adatszolgáltatási kötelezettségük új jogszabályi előírásoknak megfelelő módon történő teljesítésére.

A júliusi határidőre figyelemmel Igazgatóságunk munkatársai is megerősített létszámmal készültek fel. Különös figyelmet fordítottunk a bejelentések, változás-bejelentések soron kívüli feldolgozására, igyekeztünk segítséget nyújtani a felmerülő technikai, informatikai problémák megoldásában, továbbá a július 1-jei hétvégén munkatársaink ügyeletet is tartottak. Ezen túlmenően megyénk kiemelt adózóival közvetlen kapcsolatfelvétel formájában konzultáltunk a felkészülésük állapotáról, esetleges nehézségeikről.

Heves megyében eddig mintegy **4 300 társas vállalkozás és kb. 1 550 egyéni vállalkozó regisztrált** sikeresen, és kezdte meg adatszolgáltatási kötelezettségének új formában történő teljesítését. Az új rendszer bevezetéséből adódó esetleges technikai problémák leküzdése érdekében – a szolgáltató jelleg jegyében – Pénzügyminisztérium egy hónap általános türelmi időt biztosított, de az ezt követő időszakban is az adóhatóság, ezen belül igazgatóságunk is a támogatás, segítségnyújtás elvét tartja szem előtt.

Megbízható adózók közzététele

A 2016. évben bevezetett új jogintézmény tovább bővült, ugyanis ez évtől a NAV honlapján közzéteszi a minősítési eljárásban megbízható adózónak minősített adóalanyok nevét és adószámát is. A 2018. II. negyedévi minősítés eredményeként **Heves megyében 4 209 adózó felelt meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek**, és került közzétételre a honlapon „Megbízható adózó” minőségében.

A közzététel célja ezúttal is információ nyújtása az adózók számára potenciális szerződő partnereik vonatkozásában, az évek óta törvényesen működő gazdálkodókról.

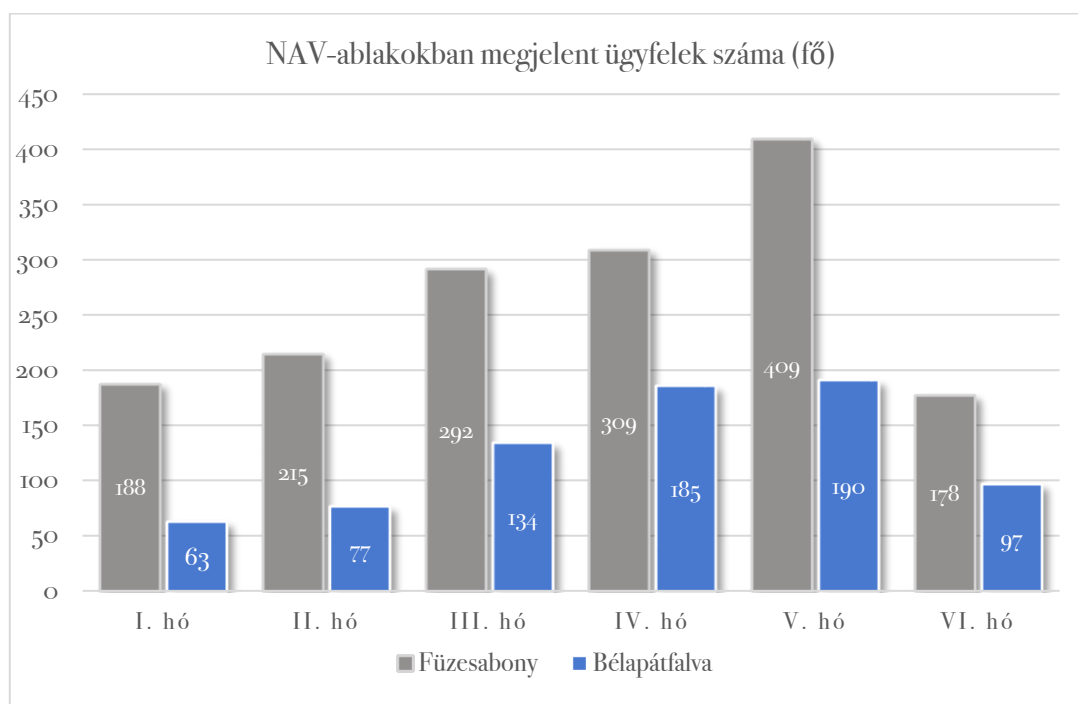
Mentorálási tevékenység

Szintén az adóhatóság szolgáltató jellege erősítésének jegyében született a **kezdő vállalkozások támogatása, az ún. Mentor Program**. A Programban történő részvétel önkéntes és ingyenes, a vállalkozás kezdetétől számított 6 hónapig biztosított a csatlakozás, illetve a részvétel. A NAV valamennyi újonnan alakult vállalkozás esetében elektronikus kapcsolatfelvételt kezdeményez, melyet követően az adózónak regisztrációt követően van lehetősége élni a felkínált lehetőséggel. A programban történő részvétel részben egyedi kapcsolattartásban, részben pedig tájékoztató előadásokon, ún. Mentor Fórumokon történő részvétel lehetőségében valósul meg.

Heves megyében jelenleg **51 Programban részt vevő adóalanyt tartunk nyilván**, mely a megalakult vállalkozásoknak mintegy 4%-át foglalja magában.

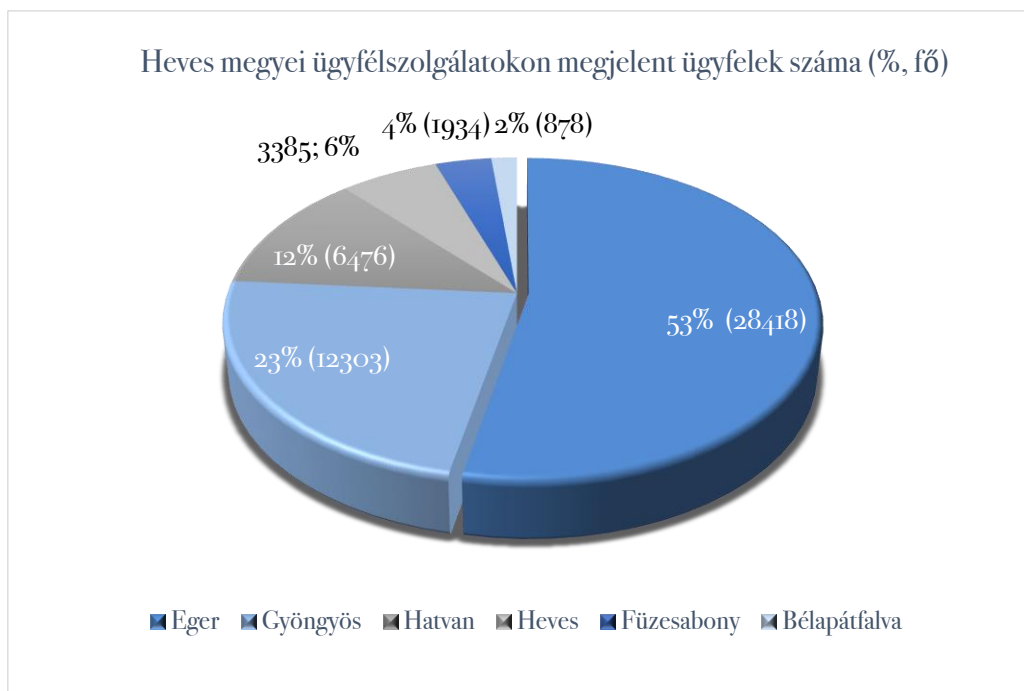
NAV-ablak a Kormányablakokban program

Az elektronikus kapcsolattartás, virtuális világ rohamos térhódítása mellett az adóhatóság is tisztában van azzal, hogy ma még a társadalomnak egy jelentős szegmense igényli a személyes ügyintézési formát, számukra nagyon fontos, hogy ez a szolgáltatás a lakóhelyükhöz, munkahelyükhöz minél közelebb valósuljon meg. E követelménynek történő megfelelés jegyében született a **NAV ügyfélszolgálati tevékenységének a Kormányablakokba történő kitelepítése**, ami a beszámoló készítésének időpontjában, már mintegy 8 hónap tapasztalatával bír.

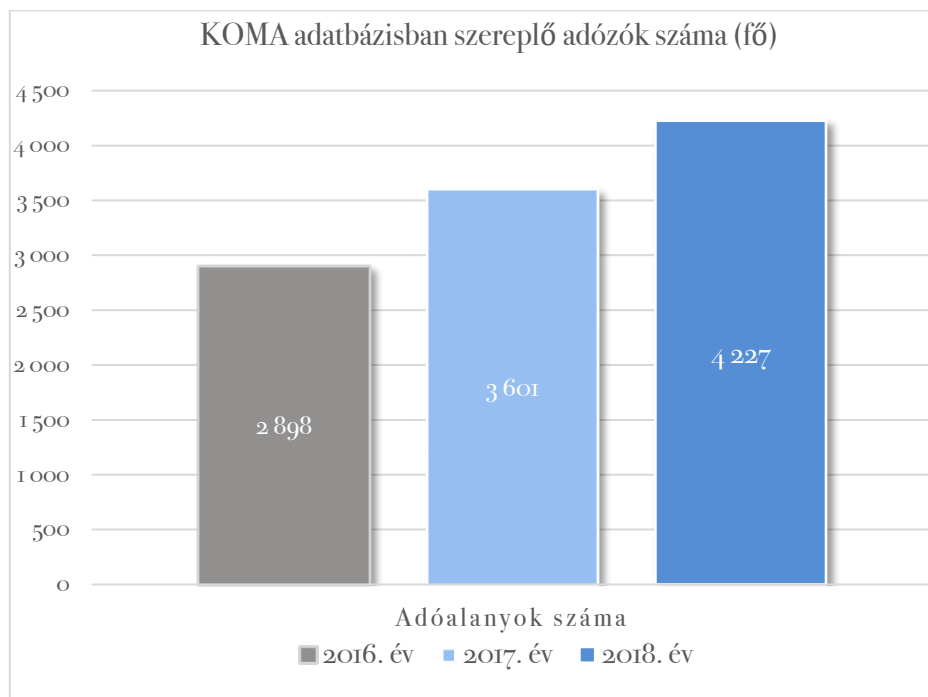
Az ügyfélforgalom alakulása szemléletesen tükrözi, hogy az eltelt időszakban az ügyfelek körében folyamatosan növekedett a NAV-ablakok népszerűsége, különösen az SZJA elszámolás időszakában, május hónapban keresték fel az ügyfelek munkatársainkat. A bevallási időszak lezárása ellenére a szolgáltatásaink iránti igény megmaradt.

Bízunk abban, hogy – a Pétervásárai Kormányablakban történő NAV-ablak nyitását követően – valamennyi kormányablakban gördülékeny ügyfélforgalmat fogunk bonyolítani, ami az egyes települések földrajzi elhelyezkedéséből adódóan egyfajta kiegyensúlyozottságot is eredményez majd.

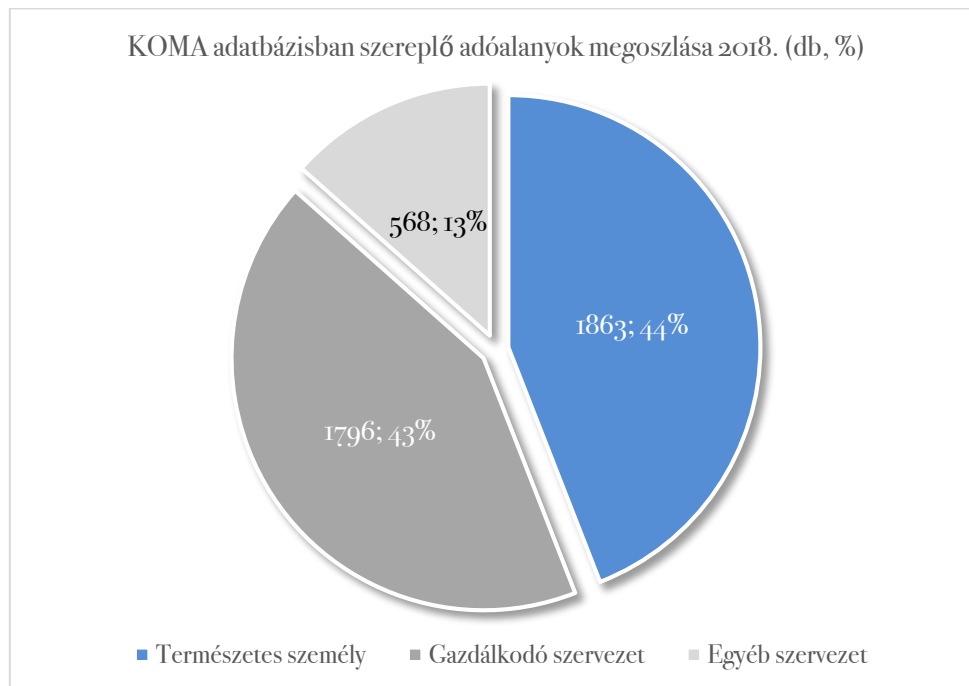

Köztartozás-mentes adózói adatbázis

A bürokrácia csökkentése, a gazdasági élet szereplői biztonságának növelése hívta életre a köztartozás-mentes adózói adatbázist, mely mára jóval túlmutat a kezdeti célokon, számos időközben bevezetett jogintézmény (EKAER, CSOK, önkormányzati képviselők) már alapkövetelményként határozza az adatbázisban való szereplést.

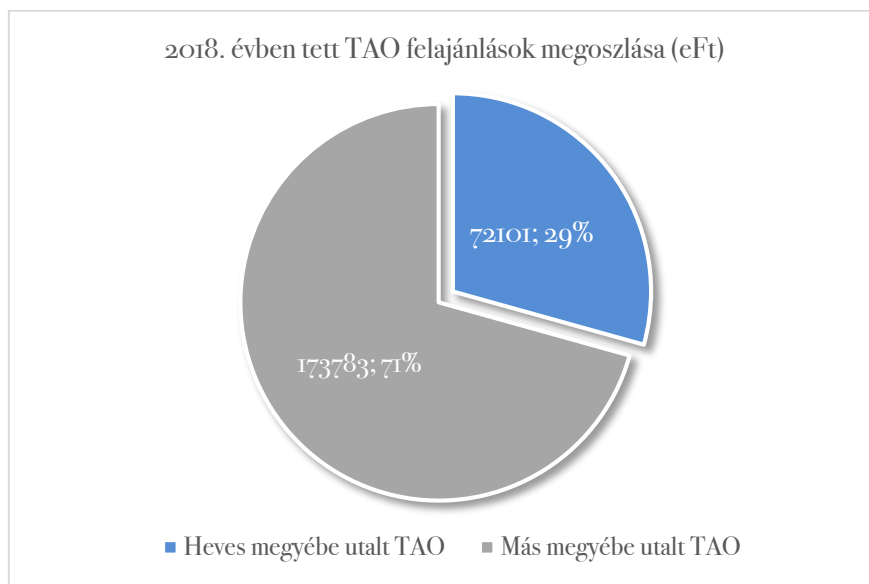
A KOMA adatbázis népszerűségének folyamatos növekedése mellett az érintett adóalanyi kör összetétele is tükrözi a bekövetkezett változásokhoz történő rugalmas alkalmazkodást, melynek eredményeként a korábban jellemző gazdálkodói kör mellett a magánszemélyek köre mára már a legnagyobb arányt képviseli nyilvántartásunkban.

Társasági adó-felajánlások

A társaságiadó-felajánlások lehetőségét megteremtő jogszabály-változások óta a bevezetett új jogintézmény töretlen népszerűségnek örvend az adózók körében. Heves megyében 2018. évben **100 adózó 113 db felajánlást** tett, melynek eredményeként a **felajánlott 265 560 eFt**-ot meghaladó összegnek mintegy 93%-a (245 884 eFt) kiutalásra is került.

A felajánlott összeg nagyságrendje mellett kiemelkedő az a körülmény is, hogy a felajánlott összeg nagyobb hányada Megyénk sporttevékenységét támogatja.

Sajtó- és kommunikációs tevékenység

A 2016-ban megtörtént szervezeti változással egyidejűleg immáron harmadik éve végezzük a sajtó- és kommunikációs tevékenységet megyei szinten. A megyei „önálló” sajtótevékenység során, az adózók jogkövető magatartásának elősegítése érdekében kiemelt hangsúlyt fektetünk a külső kommunikációra, a szakszerű, hiteles, pontos és naprakész, ugyanakkor közérthető tájékoztatási tevékenységre.

Alapvető célkitűzésünk továbbra is a szolgáltató jelleg erősítése a helyi sajtóorgánumokon keresztül, így elsősorban a jogszabály-változásokhoz kapcsolódóan készítünk sajtóközleményeket, és végzünk sajtótevékenységet. Igyekszünk jó és fenntartható kapcsolatot kiépíteni a helyi sajtóorgánumok képviselőivel. Összességében a tapasztalat azt mutatja, hogy Heves megye sajtóorgánumaival jól működő, eredményes kapcsolatrendszert építettünk ki az elmúlt időszakban. Eredményességünkhöz nagymértékben hozzájárult továbbá a helyi médiumoknak a közérdekű információk terjesztésében, közvetítésében vállalt felelőssége az adózási információk közzétételét érintően.

Az év során, kiaknázva a különböző kommunikációs csatornák kínálta lehetőségeket mind a nyomtatott, mind az elektronikus sajtóban folyamatosan tájékoztatást adtunk a közérdeklődésre számot tartó témakörökben. A sajtókapcsolataink magukban foglalták a proaktív (sajtóközlemény kiadása, sajtótájékoztató szervezése) és a reaktív (újságírói megkeresésekre történő válaszadás) tevékenységet is.

Mind a saját készítésű – illetőleg kezdeményezésű – mind a központi közleményeket, figyelemfelhívó cikkeket a folyamatosan frissített és aktualizált médialistánkon nyilvántartott valamennyi megyei sajtóorgánum részére megküldtük.

Sajtótevékenységünk kiemelt témái

- eSZJA,
- Mentor Program,
- ADÓtraffipax,
- Online számla rendszer.

Eredményeink között megemlítendő, hogy 2018. márciusban a NAV Központi Irányítása vámszakmai díjjal jutalmazta a 2017. évi Heves megyei igazgatósági sajtómunkát, többek között az immár rendszeresen Egerben megrendezésre kerülő Vámkonferenciához kapcsolódó sajtótevékenységéért.

Összegzőként 2018. évben augusztus közepéig közel 130 sajtómegkeresés érkezett a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságához, amely az előző év hasonló időszakához képest csaknem megduplázódott.

A tárgyidőszakban több mint **40 sajtóközlemény** került kiadásra aktuális, közérdeklődésre számot tartó témákban.

A sajtómegkereséseknek eleget téve, a **sajtómegjelenések** száma a megyei írott és elektronikus médiában **megközelíti a 400-at**, amely szintén duplájára emelkedett a bázis időszakhoz képest.

Hatósági tevékenység

Adófizetési biztosíték

Az **adóbiztosíték letételére kötelező eljárás szintén ez évtől került bevezetésre**, melynek során az adóhatóság az adóregisztrációs eljárás keretében vizsgálja, hogy az adóregisztrációs akadályokkal nem érintett adózók vonatkozásában fennáll-e olyan kockázati tényező, amely az adófizetési biztosíték megfizetésére ad okot. Heves megyében ez évben összesen **4 db határozat született, melynek során 13,7 millió Ft összegű biztosíték került előírásra**.

Adóhatósági szankciók – mulasztási bírság rendszere

Jelentős változást hozott 2018. évben az adózók egyik legalapvetőbb adókötelezettségének, a **bevallási kötelezettség teljesítésének elmulasztásával járó adójogi szankciók alkalmazása** is.

Az egyik legjelentősebb változás, hogy az adóhatóságnak most már nem lehetősége, hanem jogszabályi kötelezettsége valamennyi bevallási kötelezettség teljesítését elmulasztó adóalany felszólítása kötelezettségének teljesítésére. Amennyiben az adózó a felszólításunkra nem teljesít, akkor él az adóhatóság a mulasztási bírság kiszabásával, amelynek során azonban már nincs mérlegelési lehetősége, hanem a jogszabályban meghatározott ún. tételes bírságot kell megállapítania, mely első alkalommal természetes személyek esetében 50 ezer Ft, míg más adózók esetében 100 ezer Ft összegű.

A megváltozott jogintézményt alkalmazva Igazgatóságunk kiemelt figyelmet fordított a 2018. évben esedékessé váló adójogi szankciók alkalmazására, illetve annak megelőzésére. Mulasztó adózóinkat több formában és alkalommal tájékoztattuk elmaradt kötelezettségükről, a megváltozott jogszabályi környezetről, és csak az év második felében kezdtük meg a mulasztási bírság kiszabását.

E tevékenységünk keretében ez évben a bevallási határidő előtt 7 171 db felhívást küldtünk ki preventív jelleggel, majd a bevallási határidőt követően 6 655 felszólító levelet.

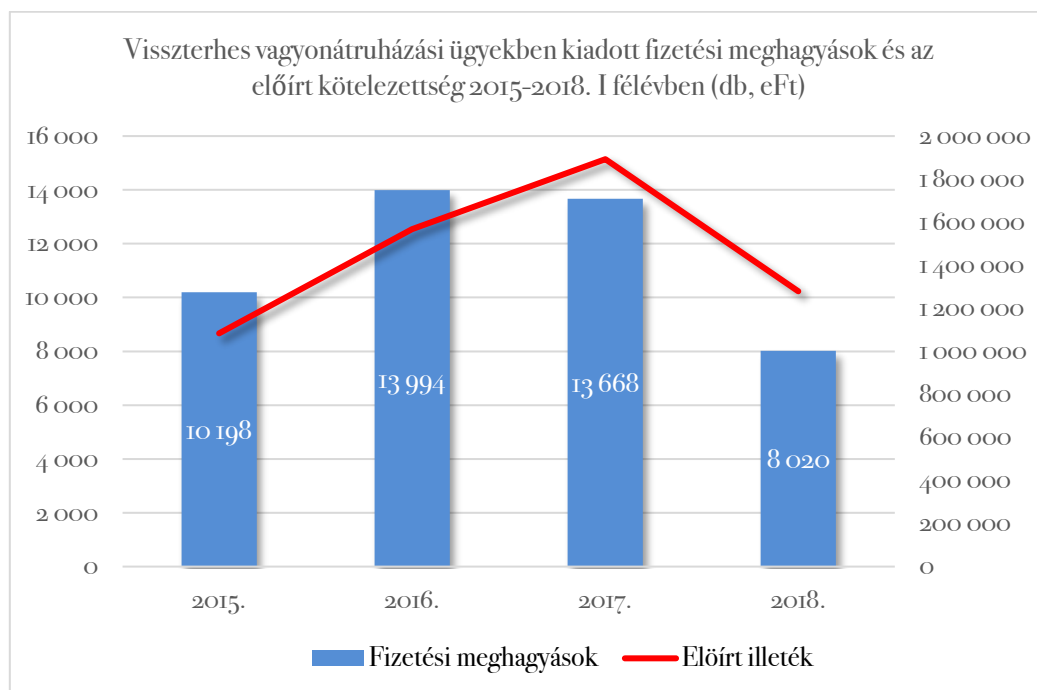
A bevallási kötelezettségüket felhívásaink ellenére sem teljesítő adóalanyok esetében – immár a mulasztási bírsághatározat kiadását megelőzően – **3 729 db felszólító levelet küldtünk ki, melyet 554 db mulasztási bírsághatározat követett 44,7 millió Ft összegben**.

A 2018. évben bekövetkezett jelentős változások mellett, a meglévő alapfeladatainkat is folyamatosan elláttuk, melyek tartalma jellemzően nem változott, azonban több területen mennyiségi növekedéssel szembesültünk, illetve az elektronikus ügyintézésből adódó változások természetesen valamennyi területen jelentkeztek.

Illeték-kiszabási tevékenység

A gazdasági növekedés eredményeként az ingatlanpiacon továbbra is élénk a forgalom megyénkben is, melyen belül a hangsúlyos növekedés már nem annyira az ügyletek számának növekedésében jelentkezik, hanem a forgalmi érték folyamatos emelkedését mutatja, melyet jól szemléltet az a tény, hogy ez évben a visszerhes vagyonátruházási ügyekben kiszabott illetékünk már meghaladja a 2015. évben előírt kötelezettséget, joggal bízhatunk abban, hogy a megelőző évet is túl fogja szárnyalni.

A bíróságoktól érkező leletek, értesítések esetében jelentős elmozdulás nem tapasztalható, ugyanakkor a gépjármű vagyonszerzéssel érintett ügyek vonatkozásában jelentős hozzávetőlegesen 20%-os emelkedés látható, mely minden bizonnyal a használt gépjármű-kereskedelem erősödésével magyarázható.

Kockázatkezelési tevékenység

A **kockázatkezelés** egyre fontosabb szerephez jut a NAV valamennyi szakmai területének tevékenységében, a leghangsúlyosabban azonban továbbra is az **ellenőrzésre történő kiválasztásban jelenik meg**. Az adózók ellenőrzésre való kiválasztása ugyanis – a jogszabályban meghatározott kötelező ellenőrzés esetein, valamint a véletlenszerű kiválasztáson kívül – célzottan, kockázatelemzésen alapulva történik, ezáltal biztosítva, hogy az ellenőrzések elsősorban azokra az adózókra irányuljanak, amelyeknél a legnagyobb az adóeltitkolás, illetve a jogosulatlan adó- vagy támogatásigénylés kockázata.

A **kockázatelemzés során feltárt kockázat** mértéke dönti el, hogy az adózónál **támogató eljárás**, vagy **ellenőrzés** – ezen belül is jogkövetési vizsgálat vagy adóellenőrzés – lefolytatására kerül sor.

A NAV komplex kockázatelemzési tevékenysége az adó- és vámszakmai adatbázisokban rendelkezésre álló adatok folyamatosan bővülő tárházát egyre szélesebb körben használja fel, kiemelt hangsúlyt helyezve a valós idejű adatokra (EKAER bejelentések és az online pénztárgépek adatai), melyhez jelentős támogatást nyújtanak a folyamatos informatikai fejlesztések.

Az adózás rendjéről szóló törvény változása miatt 2018. január 1-jei hatállyal valamennyi folyamatban lévő adóregisztrációs eljárást követő kockázatelemzési eljárás, valamint fokozott adóhatósági felügyelet megszüntetésre került. Az új vállalkozásokat és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózókat azonban – az adóregisztrációs eljárás befejezését követően – továbbra is kockázatelemzés alá vonja az adóhatóság, tekintettel az adózói kört jellemző jelentős kockázatokra.

A NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága kockázatkezelési szakterülete 2018. I. félévi tevékenysége elsősorban az éves ellenőrzési terv szempontjai alapján központilag kiválasztott adózók, az új vállalkozások és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózók kockázatelemzésére, a visszaigénylést tartalmazó bevallások ellenőrzésre történő kiválasztására és kockázatelemzésére, valamint a közérdekű bejelentések és társhatósági megkeresések egyedi kockázatkezelésére irányult.

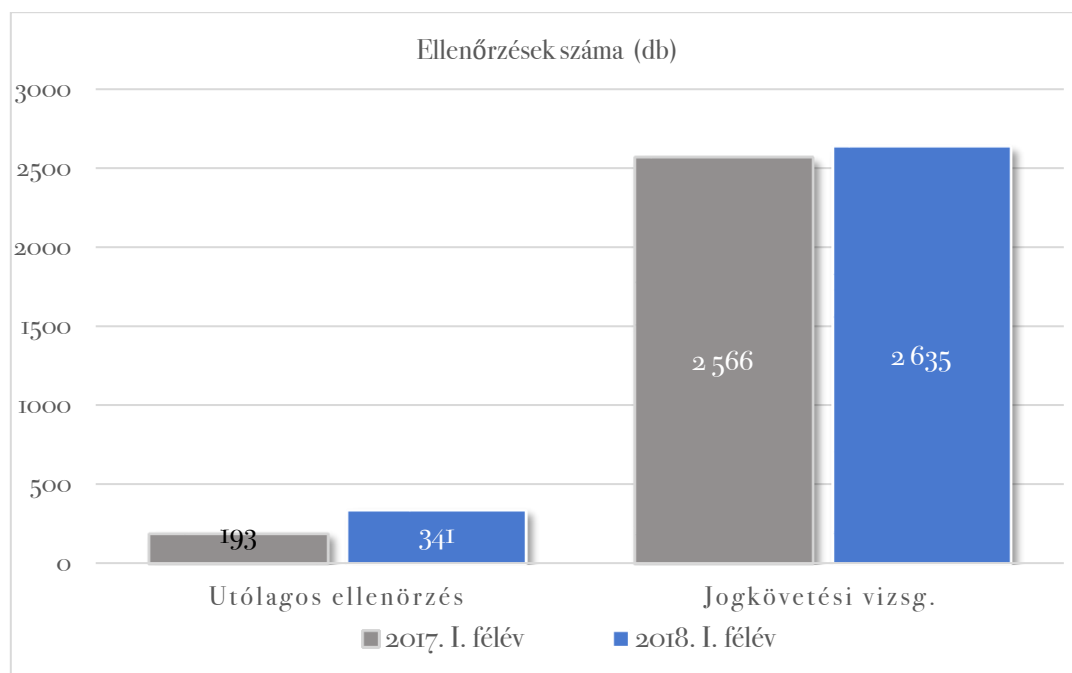
Ellenőrzési tevékenység

A NAV ellenőrzéseinek elsődleges célja a költségvetési bevételek védelme, a rejtett gazdaság, az adóelkerülések visszaszorítása, valamint az önkéntes jogkövetésre ösztönzés. A revíziókat továbbra is **kockázatelemzésen alapuló differenciált fellépés** jellemzi, mely alapján az együttműködő, a jogkövető magatartást tanúsító adózóknak támogatást nyújt a hibák kijavítására, míg az adójogszabályokat szándékosan és súlyosan megsértőkkel szemben az adókijátszás gyors és hatékony feltárása, az adóelkerüléssel kivont adóösszegek biztosítása a feladata. Az új adótörvények nem írják elő a NAV számára publikus ellenőrzési irányok / irányelv közzétételét, ennek ellenére – a kiemelt célok elérése érdekében – belső irányító eszköz formájában **ellenőrzési terv** rögzíti az év folyamán végzendő **folyamatos**, illetve **tematikus** feladatok körét. A kiemelt célok elérése érdekében a NAV ellenőrzési tevékenysége az alábbi **három fő területre** koncentrál:

- önkéntes jogkövetés támogatása;
- kiemelt adózók ellenőrzése;
- jelentős költségvetési kockázattal rendelkező adózói körök, tevékenységek ellenőrzése.

A 2018. első felében a **legfontosabb témák és célcsoportok** az alábbiak voltak:

- megemelt minimálbér, illetve garantált bérminimum alkalmazásához kapcsolódó kötelezettségek ellenőrzésének támogatása;
- megszüntetett adóregisztrációs eljárással érintett társaságok;
- 180 napon belül teljes tulajdonosváltással érintett, és a tulajdonosváltást követően százezer Ft alatti forgalmat bonyolító, kockázati jegeket mutató adózók;
- kiskereskedelmi tevékenységet folytató társaságok, magánszemélyek, illetve egyéni vállalkozók
- foglalkoztatással kapcsolatos bejelentési és bevallási kötelezettségek teljesítésének vizsgálata;
- gépjármű kereskedelemmel, szerviz tevékenységgel foglalkozó adózók.

A Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóság ellenőrzési szakterülete **2018. I. félévben 2 976 db ellenőrzést végzett el**, melyből bevallások utólagos adóellenőrzésére 343 db vizsgálat irányult, míg jogkövetési vizsgálatot összesen 2 633 esetben végeztek az adóellenőrök. Az adóellenőrzések túlnyomó többségében, **77,8 %-ban megállapítással zárultak**, míg a jogkövetési vizsgálatok több mint ötödében tártak fel szankcionálandó szabálytalanságot az adóellenőrök.

2018. I. félévben 4 témában összesen **86 db támogató eljárást** folytattunk le, melyből 52 volt eredményes. További 29 eljárás van jelenleg folyamatban.

A befejezett eljárások alapján általánosságban elmondható, hogy az adózók elfogadták a feltárt anomáliákat. Pozitívan reagáltak, hogy nem ellenőrzés keretében került megállapításra a kötelezettség-növekedés.

Az adózók jelentősebb körét érintő jogszabályi változásokkal kapcsolatosan a NAV kommunikációs tevékenységének részét képezi, hogy az ellenőrzési szakterület revizorai az érintett vállalkozásokkal felveszik a kapcsolatot, melynek célja egyrészt a figyelem felhívás, másrészt pedig a felkészüléssel kapcsolatos információgyűjtés. Így volt ez az online pénztárgépek használatának bevezetésekor, majd az érintett adózói kör kibővítésének időszakában is. A **2018. július 1-jén hatályba lépő jogszabály szerinti online számla adatszolgáltatásra való felkészülésben is támogató szerepet kapott az ellenőrzési szakterület**, különösen a kiemelt adózók adóalanyi körben kezdeményeztünk támogató jellegű egyeztetéseket annak érdekében, hogy az informatikai jellegű intézkedéseket, fejlesztéseket is igénylő felkészülésről információkat gyűjtsünk, illetve az adózók igénye szerint esetleg segítséget nyújtsunk. A jellemzően technikai, informatikai területen felmerülő problémák megoldása érdekében adóellenőr munkatársak tájékoztatták a vállalkozások szakembereit a releváns információk elérhetőségéről, illetve az esetlegesen szükséges technikai vagy jogi-, értelmezési segítségkérés módjáról.

A jogkövető adózók körében az ellenőrzési szakterület **267 db támogató jellegű ellenőrzés során hívta fel az adózók figyelmét adókötelezettségük pótlására**, segítve ezzel az adózói hibák kiküszöbölését és növelve a költségvetési bevételeket. E vizsgálatok hatására a benyújtott önellenőrzések következtében **több mint 71 millió Ft folyt be** a központi költségvetésbe.

A vizsgálatok során a revizorok által javasolt bevalláshoz kötődő önellenőrzésből (vagy alapbevallásból) az adófolyószámlára felkönyvelt kötelezettség-növekedés összege túlnyomórészt az áfa adónemben jelentkezett.

Az előző évek gyakorlatával egyezően a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága 2018. évben is **heti egy alkalommal** élt **adótraffipax** lehetőségével, célirányosan használta ezt a speciális, figyelemfelhívó, jogkövető magatartásra ösztönző módszert. Az adótraffipax hatásaként a mulasztások – a bejelentési kötelezettség és a nyilvántartási kötelezettségek nem megfelelő teljesítése, a kassza pénzkészletének és a pénztárgép összesítő adatának eltérése, valamint a pénztárgép üzemeltetésével kapcsolatos szabálytalanságok – tekintetében javuló tendencia észlelhető. Az akciók által elért eredmények fenntartása kiemelt cél, hiszen ezen intézkedés hozzájárul az egyes, vizsgálat alá vont szektorok „fehérítéséhez”, az adózatlan bevételek visszaszorításához. Újonnan került bevezetésre országos szinten az **utólagos adótraffipax is**, mellyel a kiemelt témakörökben indított ellenőrzésekről kapnak tájékoztatást az adózók. Az első félévben öt ilyenre volt példa:

- közösségi beszerzéseiket bevallani elmulasztó kereskedők;
- foglalkoztatással és garantált bérminimummal kapcsolatos kötelezettségek ellenőrzése;
- gépjármű-kereskedelmi és szervizelési tevékenységet folytató adózók ellenőrzése;
- kiskereskedelmi tevékenység vizsgálata;
- környezetvédelmi termékdíj ellenőrzés.

Az Art. 2018. január 1-től bevezette a **feltételes adóbírság-kedvezményt**, melynek értelmében – a törvényben foglalt feltételek teljesítése esetén – az adózó mentesül a kiszabott adóbírság ötven százalékanak megfizetése alól. Az új jogintézmény azonnali befizetésre ösztönzi az adózókat: 2018. I. félévben a Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóság ellenőrzési szakterülete által végzett vizsgálatok során **16 adózó mondott le fellebbezési jogáról**, valamint **több mint 151 millió Ft adókülönbözet**, és **16,5 millió Ft szankciós kötelezettség rendezése történt meg**.

A 2018. évben kötelezően ellenőrizendő **kiemelt, illetve legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózó vizsgálata** az ütemezésnek megfelelően halad. Ezen adózói körben végzett vizsgálatok során is tapasztalt jelenség, hogy az adózók – az általuk elismert, nem vitatott adóhatósági megállapítások tekintetében – élnek a feltételes adóbírság kedvezményének lehetőségével.

A NAV szintén kiemelten kezeli a **foglalkoztatottakkal kapcsolatos bejelentési és bevallási kötelezettségek közötti anomáliák** feltárását, javítását. A tíz fő alatt foglalkoztatók eltéréseinek rendezése első körben központilag történik. Ahol az érintett magánszemélyek száma 10-19 közötti, ott támogató eljárás, míg a legnagyobb eltéréssel rendelkezők esetében ellenőrzés keretében történik a rendezés. A legnagyobb, kiemelt adózókkal folyamatos kapcsolattartás keretében valósul meg az eltérések javítása. Az eltérések döntő hányadát a 'T1041-es jelű bejelentő-, változásbejelentő lap – jogviszony végével történő – lezárásának elmulasztása, illetve a foglalkoztató részéről a be- és kijelentések adattartalmában történő esetleges eltérő adat közlése teszi ki. Az eltérések minimális hányada esetén szükséges a '08-as jelű bevallások javítása, illetve pótlása.

Az ellenőrzési tervnek megfelelően – az év során a folyamatosan kiemelt figyelemmel kísért feladatokon túl – a NAV **minden hónapban más és más** adózói csoportot vett górcső alá. Az idei év egyes hónapjaiban a következő **tematikus feladatok** kerültek fókuszba:

- tagállami információk szerint jelentős összegű be nem vallott közösségi beszerzéssel rendelkező adóalanyok közösségi kereskedelmi ügyletei;
- foglalkoztatással kapcsolatos bejelentési és bevallási kötelezettségek teljesítésének és összhangjának ellenőrzése;
- kiskereskedelmi tevékenységet folytatók online pénztárgéprendszer adatain alapuló ellenőrzése;
- gépjármű-kereskedelmi és szervizelési tevékenységet folytató adózók;
- használt gépjárművekhez kapcsolódó regisztrációs adóigazgatási eljárásokban érintett magánszemélyek.

2018. I. félévben is kiemelt figyelem kísérte az online pénztárgépek üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítését, az operatív ellenőreink 1 213 db vizsgálatot végeztek az érintett adózóknál, melynek mintegy negyede zárult megállapítással. A jogszabálysértést elkövető vállalkozásoknak több mint 7,2 millió Ft mulasztási bírságot szabott ki a szakterület.

A NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága adóellenőrei nemcsak a megye területi illetékességén működő adózók ellenőrzését végzik, hanem központi koordináció mellett főként a közép-magyarországi illetőségű adóalanyok vizsgálataiba is bekapcsolódnak. Ez a munkaszervezési mód mind az operatív jellegű helyszíni ellenőrzések szervezésére, mind pedig az utólagos adóellenőrzések feladatellátásában is megjelent 2018. év eddigi eltelt időszakában.

Adóhatósági végrehajtás és köztartozás-kezelés

Új jogszabályi környezet – bővülő hatáskör

2018-ban a korábbi adózás rendjéről szóló törvényt – a bürokráciacsökkentés jegyében – három külön törvény, valamint egy kormányrendelet váltotta fel, a törvények egyike **az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény** (a továbbiakban: Avt.). A másik két adótörvény, így jellegéből adódóan főként az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air), de az Art. is háttérjogszabályul szolgálnak az adóhatósági végrehajtáshoz. Ezzel párhuzamosan az adójogviszonyok területén megszűnt az általános közigazgatási eljárási törvény alkalmazhatósága, amely a magyar adóeljárás-szabályozás mérföldkő-jelentőségű változásának tekinthető. A korábbi jogforrási rendszerhez képest ugyanakkor változatlan, hogy az adóhatósági végrehajtás során a bírósági végrehajtásról szóló törvény szabályait is alkalmazni kell, noha az ebből fakadó jogalkalmazási problémákat minden valószínűség szerint csökkenti az a tény, hogy az Avt. a korábbi Art.-hoz képest sokkal részletesebben, komplex módon öleli fel a szabályozandó témakört.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény ugyanakkor a NAV-ra nézve is hozott egy kiemelkedő jelentőségű szabályt, mely szerint **az állami adó- és vámhatóság vált az általános közigazgatási végrehajtási szervezetté.**

Az elmúlt években az adóhatósági végrehajtás területén bekövetkezett változások közül talán a legjelentősebb, hogy feladatellátás eddig kizárólag **pénzfizetési kötelezettségek végrehajtására** vonatkozott, lehetett az adó, egyéb köztartozás vagy egy tartozás, ugyanakkor ezt követően a NAV végzi az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló meghatározott cselekmények végrehajtását** is, mint a lakóépület jókarbantartására vagy akár elbontására, a hulladék elszállítására, a forgalomból kivont gépjármű rendszámablájának leadására vonatkozó kötelezettségek kikényszerítését.

Tekintettel arra, hogy meghatározott cselekmények végrehajtására vonatkozó feladatköre eddig nem volt az adóhatóságnak, az új törvénynek szükségképpen ki kellett egészülnie az e témakört rendezni hivatott szabályokkal, másrésztől kiemelendő, hogy ezek a feladatok a NAV részéről alapvetően új természetű szellemi, lelki és „fizikai” felkészülést igényelnek.

Az új hatásköri szabályozással összhangban a NAV végrehajtási feladatkörei a következők szerint csoportosíthatók:

- Egyrészt az adóvégrehajtáson belül változatlanul alapfeladat, egyben az államháztartás, illetve a közösségi szolgáltatások fedezetének biztosítása érdekében változatlanul kiemelt jelentőséggel bír az **adó- és vámhatóság hatáskörébe tartozó adók végrehajtása**. Szintén változatlan, hogy a NAV az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adókra is folytathat végrehajtást, megkeresés alapján.
- Az adó- és vámhatóság nem csak az adónak minősülő kötelezettségek, de egyéb köztartozások beszedése felől is gondoskodik. Ugyanakkor 2018-as változás, hogy a törvény megkülönbözteti az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló pénzfizetési kötelezettségek** és az **adók módjára behajtandó egyéb köztartozások beszedését**, tekintve, hogy azokra némileg eltérő szabály vonatkozik.
- Külön említendő az adók módjára behajtandó egyéb tartozások – fogalmilag magánjogi alapokon nyugvó tartozások – beszedése, mint a **diákhitel** vagy a **hulladékgazdálkodási díj**.
- Teljesen új természetű feladat az általános közigazgatási rendtartáson alapuló **meghatározott cselekmények végrehajtása**.

Az egyes végrehajtási feladatkörök rendszertani megközelítését láthatjuk a következő ábrán:

Megjegyezhető, hogy a korábbi, 2004-es közigazgatási eljárás törvény kiinduló változatában szerepelt egy önálló feladatkörű közigazgatási végrehajtói szolgálat, és maga a törvény is számos rendelkezést tartalmazott a közigazgatási végrehajtás fogantatására, a mai napon hatályos általános közigazgatási rendtartás már jóval lakonikusabban kezeli ezt a kérdést, figyelemmel a NAV általános végrehajtási feladatkörére. És bár a jogi aktus eredményeképpen a NAV vált az **általános hatáskörű közigazgatási végrehajtói szolgálattá, ez nem járt együtt a munkaerő és a működési költségkeret átcsoportosításával.**

Köztartozás-kezelési feladatok, fizetési kedvezmények

A NAV a lejárt esedékességű adókövetelések kezelését nem tisztán végrehajtási, adóbeszedési feladatnak tekinti. Az adóhátralékok kezelése során egyszerre vannak jelen az állampolgárokat, vállalkozásokat **támogató, segítő,** valamint a társadalmi, adóbevételi érdekeket védő jogintézmények, eszközcselekmények, aktusok.

A vonatkozó törvényi alapelvből és jogintézményi szabályokból, valamint az adózási elvekből adódóan, amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, az adóhatóság fizetési kedvezményt engedélyez az adózó részére. A fizetési kedvezmények két alapvető fajtája az **adómérséklés,** valamint a **fizetési könnyítés.** Az előbbi engedélyezésével – a törvényi feltételek, így elsődlegesen a megélhetés súlyos veszélyeztetettségének, illetve a gazdasági tevékenység ellehetetlenülésének szigorú vizsgálatával – az adó- és vámhatóság véglegesen lemond az adó, illetve a gazdálkodó szervezetek esetén kizárólag a késedelmei pótlék, bírság későbbi megfizetéséről. A másik körbe sorolható fizetési kedvezmények, így a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével a hatóság időleges fizetési haladékot biztosít, mely szükséges és elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás tovább tudja folytatni gazdasági tevékenységét, illetve ahhoz, hogy a magánszemély megélhetését az adó összegű megfizetése ne veszélyeztesse.

A **fizetési könnyítési kérelmek** elbírálása során a törvényi felhatalmazás alapján értékelhető megélhetési, gazdálkodási körülményeket **méltányosan** kezeljük. A fizetési nehézség körülményeinek értékelésekor a nagyobb vállalkozások esetében egy-egy kistérség foglalkoztatási helyzetét, illetve egyes szervezeteknél az általuk végzett szolgáltatás folyamatosságát sem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezen túlmenően is, proaktív módon, a tájékoztatási funkció nyomatékos gyakorlásával segítjük azokat az állampolgárokat, mikrovállalkozásokat, akik nem rendelkeznek elégséges információval a vonatkozó jogok gyakorlásához, kötelezettségek teljesítéséhez.

A másik oldalról természetesen a **következetesség** és egyenlő elbánás elve szerint járunk el, így többek között nem engedélyezünk fizetési könnyítést azoknak az adózóknak, akiknek egyedüli célja az időhúzás, és akik az adófizetési kötelezettségeiket indokolatlanul hátrasorolják más kötelezettségeikkel szemben. Az adó későbbi megfizetését kizárólag a hatóság döntése alapozhatja meg, ezért a nem teljesített fizetési könnyítéseket – minthogy azok érvényüket veszítik – visszarendezzük az adószámlán, és haladéktalanul megindítjuk, illetve folytatjuk a végrehajtási eljárást. Természetesen semmi nem zárja ki, hogy az adózó újabb fizetési kedvezményi kérelmet terjesszen elő, ami gyakran megtörténik.

Bár a 2008. évtől hosszú ideig csökkenő tendenciát mutatott a benyújtott fizetési kedvezményi kérelmek száma, 2015. évtől ismét emelkedés tapasztalható. Addig, amíg az adómérséklési és fizetési könnyítési ügyekben 2015 első félévében 1665 db, 2016 első félévében 1732 db, 2017 első félévében 1930 db, az idei év első félévében 1947 elsőfokú hatósági döntést hoztunk.

Segítette a magánszemélyek helyzetét, hogy egy 2016. évközi törvénymódosítás révén a 200 ezer Ft-ot nem meghaladó adótartozásra évente egy alkalommal úgy is benyújtható volt 6 havi részletfizetési kérelem, hogy az adó- és vámhatóságnak nem kell vizsgálnia a törvényi feltételek fennállását (automatikus részletfizetés). Ez az adózóbarát jogintézmény az idei évtől kibővítésre került: egyrészt bővült az adóalanyi kör, ugyanis az egyéni vállalkozók is igénybe vehetik ezt a lehetőséget, másrészt már az **500 ezer Ft-ot meg nem haladó adótartozásra is igénybe vehető a kedvezmény 6 hónap helyett 12 havi maximális „futamidő” választása mellett**. Azt, hogy az adózók részéről kedvező fogadtatásra talált az automatikus részletfizetés, a számok is alátámasztják: míg 2016 első félévében 464 db ilyen kérelem érkezett, tavaly egész évben 913 db, idén pedig csak az első félévben 901 db.

Ebben a témakörben hangsúlyozandó, hogy a 2018-as hatásköri változások nem csupán a végrehajtási feladatokat érintették. A jogszabályok változásából azon jogalkotói cél fedezhető fel, hogy az **állami adó- és vámhatóság** ne csupán mint a végrehajtást foganatosító hatóság, de mint **a kötelezettségeket nyilvántartó, teljes körűen kezelő hatóság működjön az összes közigazgatási jellegű pénzfizetési kötelezettség tekintetében**.

Ennek részeként már hatályos az a szabály, melynek értelmében az általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségek végrehajtása során – a behajtást kérő hatóság saját bevételeit képező kötelezettségek kivételével – az adóhatóság **késedelmi pótlékot számít fel**, azokkal összefüggésben **felszámolási eljárást** kezdeményez, a folyamatban lévő csőd-, felszámolási, végelszámolási, kényszertörlési, adósságrendezési eljárásban e kötelezettségeket **hitelezői igényként** bejelenti, gyakorolja a hitelezőket megillető jogokat, megfizeti a nyilvántartásba-vételi díjat, a követeléseket **behajthatatlanként nyilvántarthatja**, a végrehajtásukhoz való jog **elévülését** megállapítja; mindez tehát immár nem a megkereső feladata.

Ehhez hasonlóan, ha az **adók módjára behajtandó köztartozásra**, illetve az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségekre** irányuló **fizetési kedvezmény iránti kérelmet** a végrehajtás elrendelését követően terjesztették elő, akkor a végrehajtási eljárás során érkezett kérelmet az **adóhatóság bírálja el** az Art. fizetési kedvezményeikről szóló fejezetében foglaltak szerint. Néhány kivételt természetesen hoz a törvény, így például a diákhitel, a behajtást kérő hatóság részben vagy egészben saját bevételeit képező kötelezettségek tekintetében a megkereső hatóság bírálja el a kérelmet. Közigazgatási jogi alapon érdekes helyzetet eredményez az a megkötés, hogy az adóhatóság kizárólag a behajtást kérő előzetes hozzájárulása alapján mérsékelheti a tartozást. Megjegyzendő az általános közigazgatási rendtartáson alapuló köztartozásra irányuló fizetési kedvezmény iránti kérelem esetére a jogalkotó nem tartotta fenn az előzetes hozzájárulás jogát, ez esetben a tartozás mérsékléséhez nem szükséges a behajtást kérő hatóság hozzájárulása. Összességében megemlíthető, hogy az első félévben 196 esetben bíráltunk el adónak nem minősülő köztartozásra vonatkozó fizetési kedvezményi kérelmet.

Köztartozások nyilvántartása, a NAV mint általános köztartozás-nyilvántartó hatóság

A hátralékkezeléshez is kapcsolódó alapvető adóhatósági szolgáltatás a **számlavezetés**. Az adó- és vámhatóság támogató szerepkörébe sorolható az adószámla karbantartása és különösen arról az éves kivonat elkészítése, kiküldése – amennyiben az 5000 forintot meghaladó túlfizetést vagy tartozást mutat, és az adózó nem elektronikusan teljesíti bevallásait –, valamint az adószámla-kivonatra érkező észrevételek egyeztetése. A magánszemélyek részére a 2017. évre vonatkozó papíralapú kivonatok kiküldése 2018. augusztus 28-án kezdődött meg.

2017. évben, amikor az értesítési összeghatár még 2000 forint volt, **24 238 papíralapú és 19 802 elektronikus adószámla-kivonatot** küldtünk az adózók részére, akik közül az előkészítés eredményeképpen csak 242-en tettek észrevételt. Mind az elektronikusan bármikor lekérdezhető adószámla, mind pedig a kiküldött kivonat révén az adózók figyelemmel tudják kísérni a kötelezettségeik teljesítését.

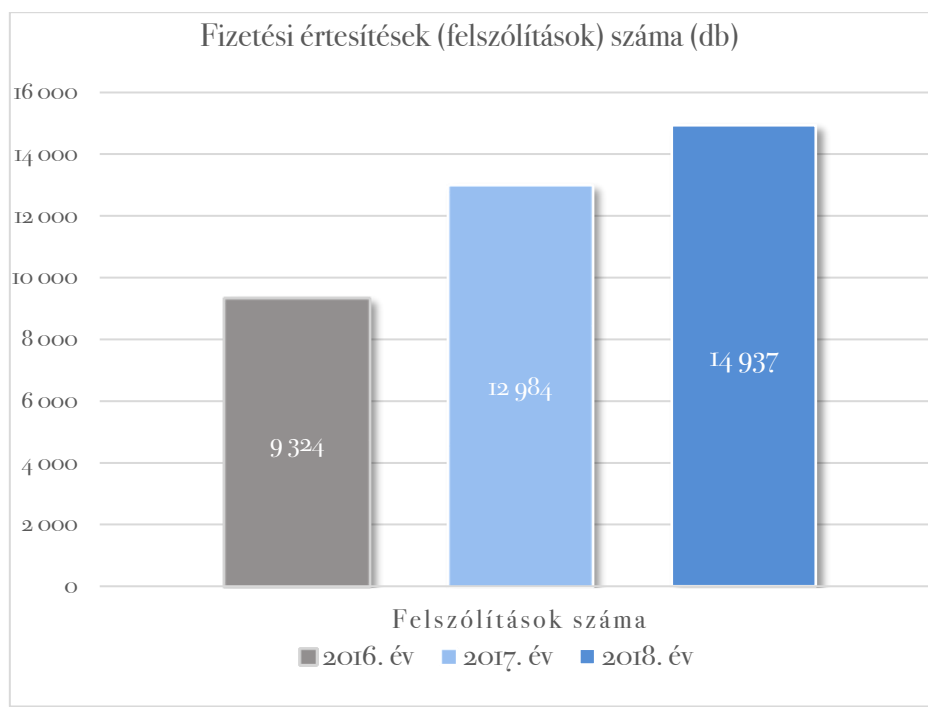
Az új végrehajtási törvény változatlan formában hordozza tovább azt a kettősséget, hogy az állami adó- és vámhatóság az adózó adókötelezettségét és költségvetési támogatási igényét, valamint az arra teljesített befizetést és kiutalást az adózó **adószámláján** tartja nyilván, ugyanakkor a végrehajtásra átvett kötelezettségekről **elkülönítetten egyedi nyilvántartást** vezet, továbbá a végrehajtási eljárásban behajtott, a végrehajtási kényszer eredményeként befizetett összegek fogadására és kezelésére elkülönített számlát működtet.

Ezen a területen alapvető változást majd a tervek szerint 2019 elejétől – több lépcsőben megvalósuló – egységes közigazgatási számla fog hozni. A központi költségvetést megillető kötelezettségek egységes nyilvántartásának kialakításáról szóló 1077/2018. (III. 13.) Korm. határozat szerint a közigazgatási hatóságok által meghozott döntésekben szereplő, a központi költségvetést megillető fizetési kötelezettségek nyilvántartása országosan egységesen történik majd, e fizetések egyetlen számlára lesznek teljesíthetők, és e számla tekintetében – a végrehajtás elrendelésétől függetlenül – kizárólag az állami adó- és vámhatóság fogja ellenőrizni a befizetések megtörténtét. A későbbiekben tehát az állami adó- és vámhatóság a közigazgatási követelések univerzális nyilvántartó hatóságává válik majd, és ennek során egységes platformon biztosítja a kötelezettségek és a befizetések megjelenítését, kezelését. A kapcsolódó jogi és technikai jellegű fejlesztések az ismereteink szerint folyamatban vannak.

A végrehajtás elvei, fizetési felszólítás

Addig, amíg a fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárások az adó- és vámhatóság méltányossági jogköre révén a támogató, segítő funkció köré szövdnek, az adókövetelések beszédese, így a szűkebb értelemben vett **végrehajtás** és ezen belül az egyes végrehajtási cselekmények foganatosítása jelenti a pénzügyi-gazdasági helyzetre, megélhetésre leginkább kiható, azonnali, legerőteljesebb kényszereszközöket. A tartozás beszédese érdekében az adó- és vámhatóság legelőször is belső adminisztrációs eszközöket alkalmaz, ideértve a hivatalból történő átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását, továbbá fizetési felhívást küld a lejárt esedékességű kötelezettségről. Ezt követően hatósági átutalási megbízást, jövedelemletiltást nyújt be a pénzügyi intézményhez, illetve a munkáltatóhoz, ezzel egyidejűleg a hatósági nyilvántartások alapján lefoglalja a gépjárműveket, egyéb nyilvántartott ingóságokat, illetve elrendeli az ingatlanok végrehajtását, majd helyszíni cselekményekkel végrehajtás alá vonja az adós összes lefoglalható vagyonát, végül pedig árverésen értékesíti a lefoglalt ingó, ingatlan vagyontárgyakat.

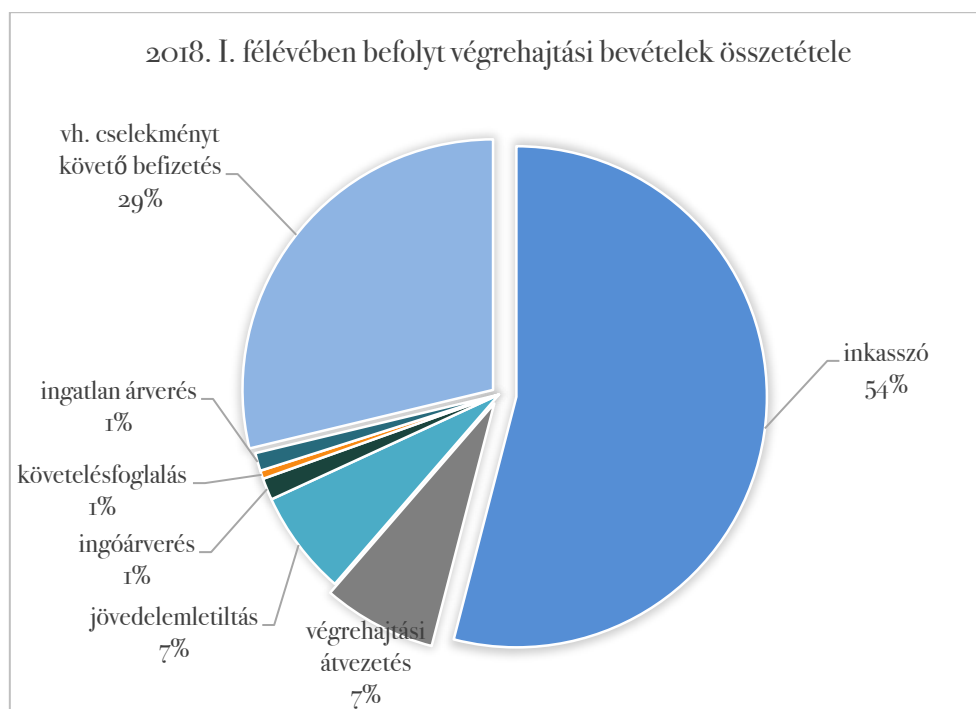
Alapvetés, hogy a segítő, támogató funkció, valamint a hatósági kényszer az adózó vállalkozásának körülményei, magatartása, előélete szempontjából mindig megfelelő arányban és intenzitással érvényesüljön. Bár erre kötelező törvényi szabály nincs, de a törvényi alapelvből levezetve az 1 millió Ft alatti adótartozások esetén nem közvetlenül végrehajtási cselekménnyel, hanem **fizetési felszólítással indítjuk az adóhátralék beszédésére irányuló eljárást**. Emellett a megbízható minősítésű, a köztartozásmentes adózói adatbázisban, illetve a megbízható adózók nyilvántartásában szereplő adózóknál, továbbá a nagy adóteljesítményű adózói állományban szereplőknél is hasonlóan járunk el. A fizetési felszólítások nyomán 2016. évben 1,061 milliárd Ft, 2017-ben már 2,207 milliárd Ft, míg ebben az évben mindeddig 2,482 milliárd Ft bevételt értünk el.

Miután az adózó vagy nem élt az előbbi lehetőségekkel, vagy azok nem vezettek eredményre, az adó- és vámhatóságnak soron kívül meg kell indítania a végrehajtási eljárást, melynél már a hatósági kényszer jut érvényre. Szakmai tevékenységünk középpontjában a köztartozás-állomány eredménycentrikus kezelése áll. Ez magában foglalja azt a törekvést, hogy a lehető **legszélesebb körben** és a **lehető legnagyobb hátralékmennyiséget** vonjuk ügyintézés alá. Fontos az is, hogy már az eljárás első szegmensében, a hátralékkezelési szakban a lehető legteljesebb módon biztosítsuk a beszedendő hátralékot, amire a nyilvántartás alapján történő foglalás révén is lehetőségünk van. A bevételeket minden végrehajtási módozatnál a **vagyongfeltáró és a végrehajtást fogatosító cselekmények intenzitásával** lehet fokozni.

Az adó- és vámhatóság nyilvántartása, illetve a közvetlenül elérhető más hatósági nyilvántartások jellemzően tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek lehetővé teszik az eredményes vagyongfeltárást. Néhány esetben azonban megkeresés válhat szükségessé. Erre jó példa az **elektronikus banki megkeresés** lehetősége. 2018. 1-8 hónapokban Igazgatóságunk **316 ezer db megkereséssel** élt a pénzintézetek felé.

A két legerősebb intenzitású – adminisztratív – végrehajtási cselekménytípus hatására, az ebben az évben 2018. augusztus 31-ig kiadott **13 320 db hatósági átutalási megbízás** alapján 1,7 milliárd Ft, az ugyanezen időszakban érvényesített **1 946 db jövedelemletiltásra** 214 millió Ft folyt be a Heves megyei adó- és vámhatósághoz. A bevételek összetételét tekintve valamelyest tovább nőtt a hatósági átutalási megbízás (inkasszó) jelentősége, aminek vélhetően az az oka, hogy az adóhatóság nagy sikerrel alkalmazza az elektronikus banki megkereséseket.

Külön érdemes szólni a **visszatartási jog** gyakorlásáról, mivel annak foganatosítása jellemzően az adózó aktusához kötődik, és a NAV munkaszervezésében nem is a végrehajtási, hanem a folyószámla-kezelési területen kapott helyet. 2017. évben 4 438 felülvizsgálatot követően 2 922 ügyben közel 622 millió Ft adó- és egyéb köztartozás erejéig gyakoroltunk visszatartási jogot a kiutalni kért összegre vonatkozóan, **2018 első félévében 2 918 felülvizsgálat után 2 063 ügyben 195 millió Ft-ra.**

Célkitűzéseink szerint az **értékesítésre** irányuló eljárásokat, valamint meghatározott körben a készpénzfoglalást is előtérbe helyeztük. A tapasztalatok szerint ugyanis, ha a foglalást ésszerű időn belül nem követi az értékesítésre irányuló cselekmény, az a végrehajtás következetességét rontja, ennél fogva negatívan hat az adós jogkövetésére. A lefoglalt ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítésére irányuló eljárás eredményessége a tapasztalatok szerint nem feltétlenül az árverésben, hanem abban rejlik, hogy az adóst az **önkéntes jogkövetés irányába tereli**, aki megpróbál élni a törvény adta lehetőségekkel, továbbá az adófizetést relatíve előtérbe helyezi más, adott esetben polgári jogi fizetési kötelezettségeivel szemben. Az értékesítés érdekében 2018-ban – eddig – 212 esetben küldtünk olyan szállítási értesítőt, mely az ingó vagyontárgy értékesítését készítette elő. Ezekben az ügyekben az adós sokszor árverésen kívüli értékesítést kezdeményezett – ami a becsértéken történő eladás miatt általánosságban magasabb bevételt eredményez –, fizetési kedvezményi kérelmet nyújtott be, vagy megfizette az adótartozását a szállítást megelőzően. Mindezek mellett 2018-ban **38 gépjárművet, 42 egyéb ingóságot és 5 ingatlant értékesítettünk árverésen vagy árverésen kívül**, de árverés hatályával, ebből összességében közel **60 millió Ft bevétel** származott.

Az ingóvégrehajtás területén is vannak olyan fejlett, illetve részben újszerű megoldások, melyekkel a köztartozás-beszedés eredményessége fokozható. Egyrészt az állami adó- és vámhatóság a lefoglalt vagyontárgyakat elsődlegesen elektronikus árverésen értékesíti. A NAV erre vonatkozóan 2008-tól működteti az Elektronikus Árverési Felületet. Emellett a nemrég bevezetett, online adatkapcsolatra alkalmas pénztárgépek adatszolgáltatása, illetve az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer bejelentései, adatai is értékes információt biztosítanak az adósok ügyeiben.

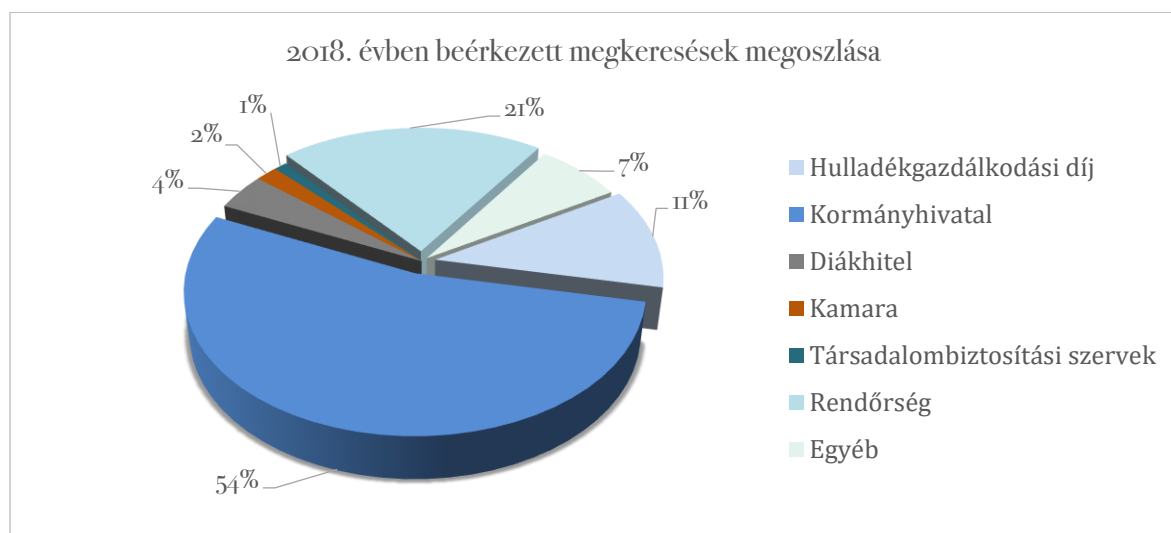
A pénztárgépek automatikus, „valós idejű” adatszolgáltatása alapján helyszíni készpénzfoglalásra, az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működtetéséhez kapcsolódóan pedig helyszíni jármű- vagy árufogalásra van lehetőség. Ehhez hasonlóan, az áfa-bevalláshoz kapcsolódó tételes nyilatkozatban szereplő adatok követelésfoglalást alapozhatnak meg.

Összességében a végrehajtási gyakorlatunk eredményességét jól mutatja, hogy míg 2017 félévkor 15,5 ezer folyamatban lévő végrehajtási ügyünk volt igazgatóságunkon, addig **jelenleg 14 ezer végrehajtási ügy van folyamatban**. Ez egy folyamatosan változó, mozgásban lévő állomány, a folyamatban lévő ügyek mennyisége az induló és a befejezett eljárások egyenlegeként értelmezhető.

A végrehajtás intenzitásának másik fokmérője a **működő vállalkozások hátralékállományának** alakulása. Az intenzív hátralékkezelési-végrehajtási tevékenység révén a Heves megyei működő hátralékállomány 2016 eleje óta csökkenő tendenciát mutat. Míg 2016. január végén 10,6 milliárd Ft volt a megyei működő hátralékállomány, azt 2016. év végére 7,4 milliárd Ft-ra szorítottuk le. A csökkenő tendencia folytatódik, 2017. június végén 6,6 milliárd Ft alatti működő hátralékállományt mértünk. Jelenleg a működő hátralékállomány 5,4 milliárd Ft körül alakul. Az adóbeszedési tevékenység volumenének növelésével a **hátralékos adózók számát** illetően is jelentős csökkenés tapasztalható. Míg 2017 első negyedévének végén 34 ezer adózónak volt adótartozása, addig 2018. szeptember elején 4,5 ezer adózóval kevesebbet tartalmazott a kimutatás. Jelentős részük 10 ezer forint alatti tartozással rendelkezik, ezért a végrehajtás alá vonásuk nem feltétlenül indokolt.

Adónak nem minősülő köztartozások beszedése – a NAV mint általános végrehajtási hatóság

Az adók módjára behajtandó köztartozások beszedésekor az adó- és vámhatóság összességében szolgáltató szerepkörben végzi ugyanazt a végrehajtási tevékenységet, mint az adóbeszedés során. E tevékenységi kör folyamatosan bővült. Az adó- és vámigazgatósághoz 2017-ben 14 641 db, addig 2018.08.31-ig már 11 688 db megkeresés érkezett, ezek összetételét mutatja a következő diagram:

A 2014-16-os évekhez képest jelentősen csökkent a hulladékgazdálkodási díj volumene és részaránya: 2016-ban még az összes megkeresés 80%-a érkezett ezen a jogcímen, most mindössze 11%-a, ami vélhetően az ágazat évek óta húzódó számlázási problémájával állhat összefüggésben.

A másik oldalról, jelentősen nőtt a kormányhivatali, járási hivatali, rendőrségi ügyek darabszáma, egyúttal részaránya.

2016-tól teljes körűen az állami adó- és vámhatóság jár el a kormányhivatali és a járási hivatali megkeresések alapján az adók módjára behajtandó köztartozások ügyében (korábban csak a jogi személyek, egyéb szervezetek tekintetében volt hatásköre), 2017 elején pedig a folyamatban lévő ügyeket is át kellett, hogy adják az önkormányzati adóhatóságok. 2018 újabb mérföldkő volt, hiszen az **általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló összes** – korábban nem adók módjára behajtandó – **köztartozás** ügyében ettől kezdve az állami adó- és vámhatóság jár el, ideértve a folyamatban lévő ügyeket is. Az ügyek fizikális átadása-átvétele sajnos további adminisztrációt eredményezett, ráadásul sokszor ezeket az eljárásokat a jogelőd hatóságok nem feltétlenül intenzív módon folytatták. Másrészt, a megkeresők, valamint a NAV között 2017 elején bevezetett **elektronikus kapcsolattartás** az új ügyekben jelentősen csökkentette a munka erőforrásigényét.

Az általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló határozatban elrendelt, meghatározott cselekmények végrehajtása

Addig, míg a pénzkövetelések állami kényszereszközökkel történő érvényesítése már régóta az állami adó- és vámhatóság alapfeladatának tekinthető, a hatósági döntésben elrendelt cselekmények végrehajtása alapvetően új feladat. A 2018-as új végrehajtási törvény értelemszerűen tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek általánosságban szabályozzák a meghatározott cselekmények végrehajtását. E szerint az első cselekmény egy önkéntes teljesítésre irányuló **felhívás**, amelyet a fokozatosság elvéből adódóan **kétszeri bírságolás** követhet. Amennyiben a cselekmény közvetett kikényszerítése nem jár eredménnyel, **az adóhatóság a kötelezett költségére maga gondoskodik a cselekmény elvégzéséről**. Ehhez az ügy jellegéből adódóan külső közreműködő vehető igénybe. Természetesen lehetőség van arra is, hogy amennyiben a kötelezettség teljesítése nem tűr halasztást, úgy azonnali végrehajtásra kerüljön sor.

Noha a hatásköri változással érintett, meghatározott cselekmények végrehajtása körében a jogelőd hatóságok (jellemzően a végrehajtandó kötelezettséget előíró határozatot hozó szervek) szinte egyáltalán nem látták el ezt a végrehajtási feladatkört, 2018 elejétől – de különösen az elmúlt néhány hónapban – **több mint 2 ezer megkeresést nyújtottak be** az adó- és vámigazgatósághoz, ezek nyomán Heves megyében jelenleg közel 1 400 ügy van folyamatban. A meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló ügyekben kiugróan meghatározó a rendszám-tábla leadása, de jelentős számban érkeztek épület jókarbantartására, illetve bontására irányuló ügyek is.

Az előzők alapján látható, hogy a meghatározott cselekmények végrehajtásának első fázisai alapvetően adminisztratív kényszereszközök alkalmazásában, így bírságolásban öltenek testet. Ezekben az ügyekben eddig 1469 db felhívást küldtünk ki, amelyek folyamatosan járnak le. 376 ügyben szabtuk ki eljárási bírságot, számos ügyben kétszer is. Az ezt követő helyszíni eljárások fogatosítása ebben az időszakban kezdődik meg tömegesen.

A cégek megszüntetéséhez kapcsolódó feladatok

A jogsértő tevékenységet folytató adózóknál fontos szerepet tölt be a **felszámolási eljárás** megindításának lehetősége. Amennyiben a jogsértő módon működő vállalkozást az adó- és vámhatóság a lehető leggyorsabban kiszűri, ezzel nem csak az adóbeszedés folyamatában tesz intézkedést, de egyúttal **tisztítja a gazdasági szférát** is, többek között megakadályozza azt, hogy a csalárd tevékenységet folytató adózó más vállalkozásokat tévesszen meg vagy hozzon

versenyhátrányba. Más esetben a gazdálkodó szervezet **tartós és helyrehozhatatlan fizetéseképtelensége** indokolja a felszámolás kezdeményezését, amire a végrehajtás teljes lefolytatását követően intézkedünk.

Azoknál a cégeknél, melyek jogszerűen működtek, a megszüntetési eljáráshoz kapcsolódóan élünk azzal a lehetőséggel, hogy az egyébként korlátozott felelősséggel tartozó – és emiatt főszabályszerűen számon nem kérhető – tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben perben érvényesítsük az adóköveteléssel kapcsolós igényt. Ennek kapcsán 2018. I. félévben **17 db pert indítottunk** a korlátozott felelősséggel tartozó tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben. Jelenleg 8 db Cstv. 33/A. § és 24 db Ctv. 118/B. § szerinti perben látjuk el a felperesi teendőket.

Az adó- és vámhatóság a tartós fizetési nehézség miatt meginduló felszámolási eljárásban is nyitott a segítő, támogató hozzáállásra. Amennyiben az adózó olyan egyezségi ajánlattal áll elő, mely a költségvetési érdekek mentén elfogadható, azt a gyakorlatunk szerint lehetőség szerint támogatjuk. **Felszámolási egyezség, fizetési megállapodás** alapján 2018. I. félévében közel 13 millió Ft adó folyt be. A tagok, vezető tisztségviselők elleni **perviteli tevékenységünk** során is előfordul egyezség kötése, ebből idén 2 millió Ft bevétel származott.

Vámigazgatási eljárások

2018. év 01-08. hónapjában **6 300 db** (3127 db export, 3173 db import viszonylatú) vámeljárást folytattunk le, ezekhez kapcsolódóan **16,3 %-os** részarányt képvisel a vámvizsgálataink száma. **Uniós vám tekintetében 385 millió Ft, míg import Áfa vonatkozásában 397 millió Ft realizálódott.**

2018-ban 1-8. hónapban 5 db gazdálkodó utólagos ellenőrzése történt meg. Az ellenőrzés eredményeként 182 db vám-árunyilatkozat ellenőrzésére került sor. Vámigazgatási bírság kiszabásával egy esetben élt az Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2018. 01-08. hónapban Heves Megye területén (Eger, Gyöngyös, Heves, Kál településeken) **24 db nemesfém ellenőrzést** végzett a Budapest Főváros Kormányhivatala Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és Nemesfémhitelesítési Főosztály Nemesfém Nyilvántartási, Ellenőrzési és Vizsgálati Osztályának szakembereivel közösen, a két hatóság közötti együttműködési megállapodás alapján.

Az Igazgatóság Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) finanszírozási rendszeréhez kapcsolódó kifizetésekkel kapcsolatosan lefolytatott **EMGA utólagos ellenőrzések** során, borászati gépek és technológiai berendezések beszerzésének támogatását érintően 2 esetben 95,6 millió Ft-ot érintően tárt fel szabálytalanságot. Az ellenőrzések megállapításaival kapcsolatosan költségvetési csalás, illetve hamis magánokirat felhasználása miatt büntető feljelentés megtételére került sor.

A gépjárművek forgalmazásához kapcsolódó regisztrációs eljárások száma és a kivetett regisztrációs adó összege 2018-ban – közel 15%-kal - tovább növekedett az előző évi adatokhoz képest. **Az eljárások száma 2018. évben elérte a 2 700 db-ot, a beszedett regisztrációs adó összege pedig a 150 millió Ft-ot.**

Jövedéki ellenőrzések

A jövedéki ellenőrzések fókuszában elsősorban a kiskereskedők és egyszerűsített adóraktár engedélyesek álltak, azonban a gyümölcscefre kifőzésének időszakában bér-, és kereskedelmi főzdek váratlan ellenőrzésére is sor került.

A tárgyévben csaknem **700 esetben végeztek jövedéki ellenőrzést a pénzügyőrök**. Jogsértést csaknem 200 esetben tártak fel. Jellemző törvénysértéseként említést érdemel a magánfőzött párlat vendéglátóhelyen történő illegális megjelenése, az EAR engedélyesek bizonylat kiállításai, nyilvántartási kötelezettségeinek a kisebb megsértése, de az is előfordult, hogy Egerben engedély nélküli kocsmát tártak fel az ellenőrzést végzők.

A magánfőzés, azaz az otthoni pálinkafőzés egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Megye szerte otthon több, mint 600 természetes személy főz pálinkát. A NAV által kiadott párlat adójegyek mennyisége évről évre emelkedő tendenciát mutat. Az ebből származó bevétel meghaladja a 4 millió Ft-ot.

Mezőgazdaságban felhasznált-, és kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszatérítéssel kapcsolatos bevallások száma évről évre emelkedik, amely annak köszönhető, hogy az új Jöt. a gazdálkodók meglegedésére a havi visszaigénylési kötelezettségnek is teret engedett. Ebben az évben több, mint 800 millió Ft jövedéki adó visszautalására került sor a gazdák és a fuvarozók részére.

A tavalyi évben hatályba lépett új Jöt. az elektronikus ügyintézés kiszélesítése terén lerakta az alapokat. A jövedéki adóbevallások elkészítéséhez szükséges ügyféli kiajánlások elsődlegesen jövedéki területen történtek meg, amely a NAV szolgáltató jellegű arculatváltásával párhuzamban igen nagy sikernek örvendett az adóaktár engedélyesek körében. Ezen kiajánlások segítségével a jövedéki adóbevallások elkészítése az eddigi órák, esetleg napok helyett percekkel veszt igénybe.

Rendészeti tevékenység

A klasszikus – közúti közlekedésről szóló törvény alapján végzett – közúti ellenőrzések során **38 esetben szabtunk ki közigazgatási bírságot, 3,2 millió Ft összegben**. A jogsértések elkövetői általában a gépjárművezetők voltak, jellemzően a tehergépjárművek használatára vonatkozó szerződések a fuvarozáshoz szükséges engedélyek hiánya valamint a gépjárművezetői képesítési igazolványok hiányára vonatkozó szabályok megsértése miatt kerültek az eljárások bevezetésre.

A jövedéki termékekre elkövetett jogsértések mellett gyakori a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos jogsértés is.

2018. évben **18 esetben léptünk fel iparjogvédelmi jogok valamint szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése miatt**. Ezek a hétköznapi nyelven fogalmazva hamisított ruházati-, játék- vagy papírárukat jelentik, de előfordultak hamisított ékszerek, bútorok, híradástechnikai eszközök is.

A jogsértések súlyától függően 1 esetben bűncselekményt állapítottak meg járőreink, ahol az elkövetési érték közel fél millió forint volt.

Az előbbi említett jogsértéseken felül Igazgatóságom járőrei több, nem hatáskörös jogsértést is felderítettek, mint például a Btk. 396. § ba ütköző költségvetési csalás, ahol az elkövetési érték több mint **75 millió Ft**. Továbbá a teljesség igénye nélkül, volt még például, hamis magánokirat felhasználása vagy orgazdaság, de még lopás is bűncselekményének a felderítése is. Ezen eljárások a hatáskörrel rendelkező szervek felé természetesen megküldésre kerültek.

A piac, közterület ellenőrzések számát is növelni tudtuk az előző évhez képest. Összesen 235 esetben végeztünk ellenőrzést, mely során 741 személyt vontunk ellenőrzés alá, 14 esetben jogsértést feltárva. A lefoglalt áru értéke több mint 500 ezer forint volt.

A **fémkereskedelmi hatósági tevékenységünk** célja az illegális kereskedelem felszámolása. A 2018-ban elvégzett 19 db fémkereskedelmi ellenőrzés kétharmadában állapítottunk meg törvénysértést, köztük 1 esetben hamis magánokirat felhasználását, melyhez kapcsolódóan büntető feljelentés megtételére került sor.

Az eljárások alkalmával **1 millió Ft fémkereskedelmi bírságot** szabtuk ki.

EKAER ellenőrzések

A 2018-as évben is kiemelt szerepet kapott az EKAER ellenőrzések végrehajtása. A **közúton végzett EKAER ellenőrzések** preventív hatásuk miatt elengedhetetlenek a jogkövető adózói magatartás fenntartása és fokozása, a ténylegesen csalárd szándékú és az ÁFA-kijátszást megvalósító adózók kiszűrése, valamint a csalárd adózói magatartás megszüntetése érdekében.

Az EKAER a költségvetési bevételek jelentős részéhez járul hozzá. Mindezek miatt a járőrök a nap 24 órájában folyamatosan jelen vannak a megye közútjain. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján az EKAER köteles szállítmányok csupán 1,3 százaléka nem rendelkezett érvényes bejelentéssel. 2018-ban a közúti ellenőrzések során járőreink eddig összesen **közel 3,5 ezer járművet állítottak meg és vontak EKAER- és egyéb ellenőrzés alá**, melyek során **200 (ebből EKAER 140) esetben tártak fel törvénysértést**, melyhez kapcsolódóan 232 db jelzés került elküldésre az érintett adózó illetékessége szerinti társigazgatóság felé. A közút mellett adóellenőreink rendszeresen végeznek helyszíni ellenőrzéseket (eddig közel 300 ellenőrzés) a szállítmányok kirakodási helyein. Eljárásaink alkalmával több esetben foganatosítottunk ingóvégrehajtást.